

ETTY HILLESUM BIBLIOGRAPHY

This bibliography consists of two parts:

- The first part contains a list of Etty Hillesum's works in Dutch and their translations into various languages. Her original handwritten diaries and letters (1941-1943) are kept in the archives of the Jewish Historical Museum (JHM) in Amsterdam. Scans of the diaries and letters can be retrieved on the website <http://www.geheugenvannederland.nl>.
- The second part is a list in alphabetical order of books and articles on Etty Hillesum.

WORKS BY ETTY HILLESUM

In Dutch

Sorted by date of publication

Drie Brieven van den kunstschilder Johannes Baptiste van der Pluym (1843-1912). Met twee reproducties: Uitgegeven en van toelichting voorzien door Mevr. A.C.G. Botterman-v.d. Pluym, Apeldoorn 1917 Apeldoorn: Boekenfonds 'Die Raeckse', 1917
[Underground publication. Edited by David Koning & Petra Eldering. Haarlem: *De Vrije Katheder & De Patriot*, 1943].

"Een transport vertrekt... En een ooggetuige vertelt van lief en leed in en om Westerbork."
Het Parool (February 5, 1944): 6-8.

"Twee brieven uit Westerbork van Etty Hillesum." *Maatstaf: Maandblad voor Letteren* 7, no. 1 (1959): 3-41.

Twee brieven uit Westerbork. Edited by David Koning. The Hague: Bert Bakker / Daamen N.V., 1962.

"Twee brieven uit Westerbork." *Bulkboek*, no. 73. Utrecht: Knippenberg, 1978.

Het verstoorde leven: Dagboek van Etty Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Haarlem: De Haan, 1981. [38nd revised edition in 2020.]

Het denkende hart van de barak: Brieven van Etty Hillesum. Edited by J.G. Gaarlandt. Haarlem: De Haan, 1982. [12th revised edition in 2012.]

In duizend zoete armen: Nieuwe dagboekantekeningen van Etty Hillesum. Edited by J.G. Gaarlandt. Haarlem: De Haan, 1984. [Prepublication in *De Tijd* (27 November, 1981): 51-63].

Etty: De nagelaten geschriften van Etty Hillesum, 1941-1943. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gideon Lodders & Rob Tempelaars. Amsterdam: Balans, 1986. [5th revised edition in 2008.]

Dat onverwoestbare in mij. Amsterdam: Balans, 2011. [New edition: Amsterdam: Balans, 2014]

Het Werk 1941-1943. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gideon Lodders & Rob Tempelaars. Amsterdam: Balans, 2012.

Twee brieven uit Westerbork. Amsterdam: Balans, 2013.

Etty Hillesum: The Complete Works 1941-1943: Bilingual, Annotated and Unabridged. Edited by Klaas A.D. Smelik & Meins G.S. Coetsier, 2 volumes. Maastricht: Shaker Verlag, 2014.

In duizend zachte armen: Gedachten bij elke dag van het jaar. Amsterdam: Balans, 2016.

TRANSLATIONS

Sorted by language; reprints are not mentioned.

Czech

Přervaný život. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Jindra Hubková. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2005.

Myslíci srdce: Dopisy z Let 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Petra Schürová. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2007.

Danish

Et kraenket liv. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Birthe Lundsgaard Sørensen. Denmark: Lindhardt & Ringhof, 1983.

English

Ety: A Diary 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. London: Jonathan Cape, 1983.

An Interrupted Life: The Diaries of Ety Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. New York: Pantheon Books, 1983.

An Interrupted Life: The Diaries and Letters of Ety Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. New York: Pantheon Books, 1984.

Ety: A Diary 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. London: Granada, 1985.

An Interrupted Life: The Diaries and Letters of Ety Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. New York: Washington Square Press, 1985.

Letters from Westerbork. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. New York: Pantheon Books, 1986.

Letters from Westerbork. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. London: Jonathan Cape, 1987.

Letters from Westerbork. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. Glasgow: Collins, 1988.

Letters from Westerbork: Ety Hillesum. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. Glasgow: Grafton Books / Collins Publishing Group, 1988.

“Ety Hillesum: A Letter from Westerbork.” In *Different Voices: Women and the Holocaust.* Edited by Carol Rittner, 46-58. St. Paul, MN: Paragon Press, 1993.

An Interrupted Life: The Writings of Ety Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Arnold J. Pomerans. Washington: United States Holocaust Memorial Museum, 1995.

An Interrupted Life: The Diaries, 1941-1943, and Letters from Westerbork. Edited by J.G. Gaarlandt. Foreword by Eva Hoffman. Translated by Arnold J. Pomerans. New York: Henry Holt, 1996.

An Interrupted Life: The Diaries and Letters of Etty Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Foreword by Eva Hoffman. Translated by Arnold J. Pomerans. London: Persephone Books, 1999.

Etty: The Letters and Diaries of Etty Hillesum, 1941-1943. Edited by Klaas A.D. Smelik. Translated by Arnold J. Pomerans. Ottawa, ON / Grand Rapids, MI: Novalis Saint Paul University / William B. Eerdmans Publishing, 2002.

Etty Hillesum: Essential Writings. Edited by Annemarie S. Kidder. Maryknoll, N.Y.: Orbis Books, 2009.

Etty Hillesum: The Complete Works 1941-1943: Bilingual, Annotated and Unabridged. Edited by Klaas A.D. Smelik & Meins G.S. Coetsier, 2 volumes. Maastricht: Shaker Verlag 2014.

Finnish

Päiväkirja, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Anita Odé. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava, 1984.

French

Une vie bouleversée. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Philippe Noble. Paris: Éditions du Seuil, 1985.

Lettres de Westerbork. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Philippe Noble. Paris: Éditions du Seuil, 1988.

La fille qui ne savait pas s'agenouiller: Un choix de passages de son journal. Edited by Alain Burnand. Le Mont-sur-Lausanne: Ed. Ouverture, 1993.

Une vie bouleversée: Journal 1941-1943: Suivi de: Lettres de Westerbork. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Philippe Noble. Paris: Éditions du Seuil, 1995.

Hillesum: Les écrits d'Etty Hillesum: Journaux et lettres 1941-1943. Edited by Klaas A.D. Smelik. Translated by Philippe Noble & Isabelle Rosselin. Paris: Éditions du Seuil, 2008.

Faire la paix avec soi: 365 Meditations quotidiennes. Paris: éditeur Points, collection Point vivre, 2014.

German

Das denkende Herz: Die Tagebücher von Etty Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Maria Csollány. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Verlag, 1985.

Das denkende Herz: Die Tagebücher von Etty Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Maria Csollány. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag, 1985.

Das denkende Herz der Baracke: Die Tagebücher von Etty Hillesum, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Maria Csollány. Freiburg: F.H. Kerle, 1983.

Das denkende Herz der Baracke. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Maria Csollány. Hamburg: Rowohlt, 1988.

Das denkende Herz der Baracke: Die Tagebücher 1941-1943. Mit einer Einführung von Christian Feldmann. Translated by Maria Csollány. Freiburg: Herder, 2014.

Hebrew

Chayim Kerutim: Yomana shel Etty Hillesum 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Shulamit Bamberger. Jerusalem: Keter Publishing House, 1985.

Hashamayim Shebetokhi: Yomana shel Etty Hillesum 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Shulamit Bamberger. Jerusalem: Keter Publishing House, 2002.

Hungarian

A megzavart élet: Etty Hillesum Naploja, 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Judit Gera. Budapest: Gondolat, 1994.

Italian

Diario 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Chiara Passanti. Milano: Adelphi Edizioni, 1985.

Diario 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Chiara Passanti. Milano: Mondolibri, 2003.

Lettere 1942-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Chiara Passanti. Milano: Adelphi Edizioni, 1990.

“Dal Diario e dalle Lettere: Con una nota di Giancarlo Gaeta.” In *Lo Straniero*, no. 21 (2002): 5-24.

“Etty Hillesum: Lettere inedite.” Translated by Gerrit Van Oord. In *Con Etty Hillesum: Quaderno di informazione e ricerca*, no. 1 (2009): 9-18.

Diario: Edizione integrale 1941-1942. Edited by Klaas A.D. Smelik. Translated by Chiara Passanti & Tina Montone. Milano: Adelphi Edizioni, 2012.

Lettere: Edizione integrale 1941-1943. Edited by Klaas A.D. Smelik. Translated by Chiara Passanti, Tina Montone & Ada Vigliani. Milano: Adelphi Edizioni, 2013.

Il bene quotidiano: Breviario dagli scritti (1941-1942). Edited by Lorenzo Gobbi. Cinisello Balsamo: Edizioni San Paolo, 2014.

Il gelsomino e la pozzanghera. Edited by Beatrice Iacopini. Firenze: Le Lettere, 2018.

Japanese

Eros to Kami to Shuyōjo. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Okoso Toshiko. Tokyo: Asahi Shinbunsha, 1986.

Ikiru koto no imi wo motomete. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Okoso Toshiko. Tokyo: Shobunsha, 1989.

Norwegian

Det tenkende hjerte: Dagbok 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Foreword by Johanna Schwarz. Translated by Tove Alkan. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag, 1983.

Polish

Przerwane życie: Pamiętnik 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt & Wiesława Otto-Weiss.
Translated by Iwona Piotrowska. Kraków: Wydawnictwo WAM, 2000.
Myślące serce: Listy. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Iwona Piotrowska. Kraków:
Wydawnictwo WAM, 2002.

Portuguese

Uma vida interrompida. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Antonio C. G. Penna. Rio de Janeiro: Editora Record, 1984.
Diário 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Preface by José Tolentino Mendonça.
Translated by Maria Leonor Raven-Gomes. Lisboa: Assírio & Alvim, 2008.
Cartas 1941-1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Patricia Couto & Ana Leonor Duarte. Lisboa: Assirio & Alvim, 2009.

Russian

Я никогда и нигде не умру: Дневник 1941-43 гг. [Ja nikogda i nigde ne umru: Dnevnik 1941-1943]. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Very Menis. Char'kov / Belgorod: Klub semejnogo dosuga, 2016.

Slovak

Prerhrnutý život: Denníky z rokov 1941 – 1943. Edited by J.G. Gaarlandt. Introduction by Alexander Tomský, J.G. Gaarlandt & Józef Augustyn SJ. Translated by Marta Blašková-Maňáková. Bratislava: Karmelitánske nakladateľstvo, 2012.

Slovenian

Pretrgano življenje: Dnevnik Ety Hillesum; Pisma iz Westerborka. Edited by J.G. Gaarlandt.
Translated by Martina Soldo. Ljubljana: Modrijan, 2008.

Spanish

Una vida interrumpida. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Javier Vergara. Buenos Aires: Javier Vergara Editor, 1985.
Cartas desde Westerbork. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Matilde Almandoz. San Sebastián: La Primitiva Casa Baroja, 1989.
El corazón pensante de los barracones: Cartas. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Natalia Fernández Díaz. Barcelona: Anthropos Editorial, 2001.
Diario de Ety Hillesum: Una vida conmocionada. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Manuel Sánchez Romero & Asunción Sainz Lerchundi. Barcelona: Anthropos Editorial, 2007.

Swedish

Det förstörda livet. Edited by J.G. Gaarlandt. Translated by Brita Dahlman. Stockholm: P. A. Norstedt & Söners förlag, 1983.
Dagböcker och brev: I urval. Translated by Brita Dahlman & Olov Hyllienmark. Stockholm: Bokförlaget Faethon, 2018.

WORKS ON ETTY HILLESUM

Sorted by authors.

- Accart, Xavier. "S'agenouiller: une conversion." *Prier* no. 315 (October 2009).
- Adinolfi, Isabella. *Etty Hillesum: La fortezza inespugnabile*. Genova: Il nuovo melangolo, 2011.
- . "Le Lettere di Etty Hillesum: Una cronaca poetica di Westerbork." In: *Dopo la Shoah: Un nuovo inizio per il pensiero*. A cura di Isabella Adinolfi. Roma: Carocci editore, 2011, 303-327.
- . "De naam van God in het werk van Etty Hillesum: De stilte en het woord." In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 75-92.
- Adrian, Luc. "La prière du Coeur d'Etty Hillesum." *Famille Chrétienne* no. 1764 (November 2011).
- Alberti, Olympia. *L'amour dans l'âme: Le journal disparu d'Etty Hillesum*. Paris: Presse de la Renaissance, 2011. [novel]
- . *Une année avec Etty Hillesum: Un jour, une pensée*. Paris: Presses de la Renaissance, 2014.
- Allewijn, Herriane, et al. "Een voorbeeld voor de eeuwigheid? Over de huidige waardering voor de dagboeken van Etty Hillesum." *Werkschrift voor Leerhuis & Liturgie* 4 (November 1984): 164-173.
- . *'In niemands handen': Over de mythevorming rond Etty Hillesum*. Thesis, University of Amsterdam, 1984.
- Aluffi Pentini, Anna. "A woman's all-embracing search of 'The other': Etty Hillesum as the basis of a 'pedagogy of care and attention'." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 479-500.
- Anderson, Nancy J.P. *The Undercurrent of Music in the Burgeoning Spirituality of Etty Hillesum*, Thesis, St. Catherine University, 2017.
- . "Music as Metaphor in Etty Hillesum's Spirituality." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 23-31.
- Angeli, Silvia. *Etty Hillesum: Le pratiche di scrittura come trasformazione*. Roma: Edizioni universitarie romane, 2010.
- Arriero Peranton, Fernando. "A 'staretz' in Camp Westerbork: The Connections Between Slavic Orthodoxy and the Spirituality of Etty Hillesum." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 33-42.
- Baccarini, Emilio. "Etty Hillesum: Humanity as a Task." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 43-57.

- Badaracchi, L. “‘Ho spezzato il mio corpo come fosse pane’: Etty Hillesum, martire dell’olocausto.” *La Vita in Cristo e nella Chiesa* (1999): 3.
- . “Il Dio di Etty Hillesum.” *Segno nel mondo* no. 7 (2000): 24.
- Baggiani, Anna. “Lettere dall’abisso.” *L’Indice dei libri del mese* (March 1990): 3.
- Bakker, Aalt. “Etty Hillesum, inspiratiebron voor een rijk innerlijk leven.” *Geloven onderweg* jrg. 132 (voorjaar 2014): 12-15.
- Bakker, Sybe. “‘De innerlijke gebieden’: Over het dagboek en de brieven van Etty Hillesum.” In: *Vuurproeven over literatuur*. Barneveld: De Vuurbaak, 1992.
- Barban, Alessandro & Antonio Carlo Dall’Acqua. *Etty Hillesum: Osare Dio: Bisogna osar dire che si crede osar pronunciare il nome di Dio*. Assisi: Cittadella Editrice, 2012.
- Barry, J. “An Interrupted Life.” Screenplay adapted from the diaries and letters of Etty Hillesum, 1985. [not published]
- Barry, William A., S.J. “Mysticism in Hell.” In: *God’s Passionate Desire and Our Response*. Notre Dame, IN: Ave Maria Press, 1993, 81-89.
- Baum, Gregory. “The Witness of Etty Hillesum.” *Ecumenist* 1 (1985): 24-28.
- Beattie, Tina. “Etty Hillesum: A Thinking Heart in a Darkened World.” In: *Spirituality and Society in the New Millenium*. Edited by Ursula King with Tina Beattie. Brighton, GB: Sussex Academic Press, 2001, 247-260.
- Beck, Ulrich. *Der eigene Gott: Von der Friedensfähigkeit und dem Gewaltpotential der Religionen*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2008.
- . *A God of one’s own: Religion’s capacity for peace and potential for violence*. Cambridge: Polity Press, 2010.
- Bedient, Calvin. “Etty Hillesum: Outward from the Camps Themselves.” In: *Martyrs*. Edited by Susan Bergman. San Francisco: Harper, 1996, 169-181.
- . ‘Etty Hillesum, Polen 1943.’ In: *Martelaren: Literaire levensverhalen over bekende gelovigen van nu*. Edited by Susan Bergman. Baarn: Ten Have, 1997, 217-232.
- Bendien, Hans. “Zelfverwerkelijking.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 160-185.
- . “Mythevorming rond de heiligheid van Etty Hillesum.” *De Gids* 159 (1990): 170-181.
- Benima, Tamarah, et al. *Etty Hillesum ’43-’93: Teksten van lezingen gehouden in de herdenkingsweek november 1993 te Deventer*. Deventer: Praamsma, 1995.
- . “Moord valt niet te accepteren: Etty Hillesum (als gelukkig promiscuë jodin Maria).” *Werkschrift* 14, no. 1 (1994): 21-25.
- Benschop-Plokker, Julie. “Etty Hillesums vermogen tot verplaatsing als weg van verzet en bevrijding.” In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 13-23.
- . “De werkelijkheid van het verhaal of het verhaal van de werkelijkheid: Josl Rakover en Etty Hillesum wenden zich tot God.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 13-34.

- Bercken, Wil van den. "Dostojevski als literair thema in het dagboek van Etty Hillesum." *Tijdschrift voor Slavische literatuur* 52 (maart-april 2009): 14-25.
- . "Etty Hillesum's Russian Vocation and Spiritual Relationship to Dostoevsky." In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 147-171.
- . "'Denn wenn ich selbst gerecht wäre...': Etty Hillesum en Fjodor Dostojevski." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 195-204.
- Beretta, Gemma. "Etty Hillesum: La forza disarmata dell'autorità." *ALFAzeta* no. 60 (1996): 48-53.
- Bergen, Lotte. *Handelingsvrijheid binnen nazibegrenzing: 'Een mens scheidt zijn eigen lot van binnen uit.'* *Dagboeken en brieven van Etty Hillesum, 1941-1943* Amsterdam-Westerbork. Thesis, Universiteit Leiden, 2015.
- . "Handelingsvrijheid binnen nazibegrenzing: Etty Hillesum en haar invulling van het 'Massenschicksal'." In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 51-83.
- . "Etty Hillesum en Hélène Berr: Reflecties op het nazikwaad en de moed de eigen koers te varen." In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 79-110.
- . "Etty Hillesum & Albert Konrad Gemmeke: Een dubbele analyse van het ouderschap van de commandant van Westerbork." In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 69-88.
- . "Agency within Nazi constraints: Etty Hillesum and her interpretation of the Jewish fate." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 103-141.
- . "De esthetische gelaagdheid in Hillesums dagboekteksten en brieven." In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 35-51.
- . "Etty Hillesum & Albert Konrad Gemmeke: A Twofold Analysis of the Perpetration of the Westerbork Commander." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 59-80.
- Berger, Karima. "Dieu dans un sac à dos." *Études* 414, no. 2 (2011): 236-238.
- . *Les attentives: Dialogues avec Etty Hillesum*. Paris: Albin Michel, 2014.
- Bériault, Yves. *Etty Hillesum, Témoin de Dieu dans l'abîme du mal*. Montréal: Médiaspaul, 2010.

- . *Etty Hillesum: Testimone di Dio nell'abisso del male*. (Spiritualità del quotidiano, 93). Milano: Paoline, 2013.
- . "The invincible hope of Christian de Chergé and Etty Hillesum." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 361-369.
- Berk, Tjeu van den. "Das Erlebnis ist das einzig Wirkliche': Etty Hillesum en Carl Gustav Jung." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 223-228.
- Beus, Jos de. *Na de beeldenstorm: Een beschouwing over de werking van de toeschouwersdemocratie in Nederland: Voordracht in het kader van de Etty Hillesumlezing 2002*. Heerde: Langhout & De Vries, 2002.
- Blom, Hans. "La persecuzione degli ebrei in Olanda: Una prospettiva internazionale." In: *L'esperienza dell'Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 1990, 21-42.
- Bloom, Harold (ed.), *A Scholarly Look at the Diary of Anne Frank*. Philadelphia: Chelsea House Publishers, 1999.
- Boas, Henriëtte. "Etty Hillesum in niet-Joodse en Joodse ogen." In: *Neveh Ya'akov: Jubilee Volume Presented to Dr. Jaap Meijer on the Occasion of His Seventieth Birthday*. Edited by Lea Dasberg & Jonathan N. Cohen. Assen: Van Gorcum, 1982, 255-279.
- . "In joodse en niet-joodse spiegel: Het dagboek van Etty Hillesum 1941-1943." *Hakehilla* 27 no. 3 (1982).
- . "Twee tentoonstellingen in Amsterdam: Studia Rosenthaliana en Etty Hillesum." *Hakehilla* 32 no. 2 (1986): 18-20.
- . "Meer egocentrisme dan heiligheid." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 44-47.
- Boas, Jacob. *Boulevard des Misères: The Story of Transit Camp Westerbork*. Hamden, CT: Archon Books, 1985.
- . *Boulevard des Misères: Het verhaal van doorgangskamp Westerbork*. Amsterdam: Nijgh & Van Ditmar, 1988.
- Boddeke, Frans. *Zo betoverend mooi*. Aalsmeer: Dabar-Luyten, 1996.
- . *Die glimlach vergeet ik nooit: Het verschijnsel Etty Hillesum*. Nijmegen: Verbod Writers & Publishers, 2000.
- Boella, Laura. *Le imperdonabili: Etty Hillesum, Cristina Campo, Ingeborg Bachmann, Marina Cvetaeva*. Mantova: Tre Lune Edizioni, 2000. [On Hillesum: 21-43.] Reprint: *Le imperdonabili. Milena Jesenská, Etty Hillesum, Marina Cvetaeva, Ingeborg Bachmann, Cristina Campo*. Milano: Mimesis, 2013.
- Bonanate, Mariapia. *Io sono qui: Il mistero di una vita sospesa*. Milano: Mondadori, 2012.
- Bonnet, Hervé. "Le journal d'Etty Hillesum: Un baume verse sur tant de plaies." In: *L'Express*. See <http://blogs.lexpress.fr/les-8-plumes/2012/09/12/le-journal-d%E2%80%99etty-hillesum-un-baume-verse-sur-tant-plaies/> [retrieved at 5 November 2013].

- Boon, Els & Han Lettinck. "Etty Hillesums Winschoter jaren (1918-1924) en de mensen die haar omringden." In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 175-204.
- Boonen, Rony. "De terugkeer van Etty Hillesum naar haar geboortestad Middelburg." *Joods actueel*, no. 113 (September 2016): 116-121.
- Boonstra, Nelleke. "Etty Hillesum en de oorlog." *Ouderlingenblad*, nr. 1057 (March 2015): 27-30.
- Bori, P.C., & E. Piccolo. "Etty Hillesum: La forza di una vita vissuta intensamente." *ALFAzeta* no. 60 (1996): 54-59.
- . "Developing sensitivity: A qualitative study on the inner development of Etty Hillesum." *Journal of Humanistic Psychology* (2 July 2013).
- Borgman, Erik P.N.M. "Lezen als vorm van hoopvol wachten: Over de dagboeken van Etty Hillesum." *Tijdschrift voor geestelijk leven* 64 (2008): 79-90.
- . "De onmogelijkheid namens anderen te getuigen – de onmogelijkheid om niet namens anderen te getuigen: Idiosyncratie als redding." In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 49-59.
- Bosma, Hielke. *Spirituele ontwikkeling vanuit een humanistisch perspectief*. Thesis, Humanistic University Utrecht, 1997.
- . "Berusting: Aanvaarding is geen resignatie." *Praktische Humanistiek: Themanummer Etty Hillesum* 9, no. 1 (1999): 31-35.
- Boterman, Frits & Marianne Vogel. *Nederland en Duitsland in het Interbellum: Wisselwerkingen en contacten: Van politiek tot literatuur*. Hilversum: Verloren, 2003.
- Bouthors, Jean-Francois. "Etty Hillesum, la juste folie de l'amour." *Croire* (March 2009). See <http://www.croire.com/Definitions/Vie-chretienne/Etty-Hillesum/Etty-Hillesum-la-juste-folie-de-l-amour> [retrieved at 5 November 2013].
- Bovo, Giuseppe, & Nadia Neri. *Il dodicesimo quaderno: Gli 83 giorni di Etty Hillesum ad Auschwitz*. Molfetta: La meridiana, 2009.
- Bowie, Fiona. "Modern Women Mystics: Etty Hillesum and Simone Weil." *New Blackfriars* 76, no. 892 (1995): 175-187.
- Brandt, Ria van den. "'Ik heb hem gebracht de schriften van Meister Eckehardt': Het Eckhartbeeld van Etty Hillesum." *De Gids* 153, no. 3 (1990): 182-192.
- . "Middeleeuwse filosofie en moderne levenswijsheid: Thomas van Aquino, Meister Eckhart, Albertus Magnus en Etty Hillesum." In: *Ergo cogito IV: Het ideeënmuseum*. Edited by F. Geraedts & L. de Jong. Groningen: Historische Uitgeverij Groningen, 1996, 20-36.
- . "Etty Hillesum e Meister Eckhart." In: *Etty Hillesum, Diario 1941-1943: Un mondo 'altro' è possibile*. Edited by Maria Pia Mazziotti & Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2002, 40.
- . "'... comme dans mille éclats d'un miroir': Le 'bricolage' d'Etty Hillesum." In: *Reconstruction et bricolage dans la réflexion théologique contemporain*. Edited by François Nault & Marcel Viau. Special issue of *Religiologiques* 26, no. 1 (2003): 163-174.

- . “Etty Hillesum en haar ‘katholieke vereerders’: Pleidooi voor een meer kritische benadering van een bijzonder document.” In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 57-75.
- . “Aantekeningen bij de vriendschap van Etty Hillesum en Henny Tideman: Vriendschap op het tweede gezicht.” *Tijdschrift voor Humanistiek: Perspectieven op vriendschap* 5, no. 20 (2004): 79-87.
- . *Denken met Etty Hillesum*. Zoetermeer: Meinema, 2006.
- . “Vriendschap op het tweede gezicht: Aantekeningen bij de vriendschap van Etty Hillesum en Henny Tideman.” In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 4-15.
- . “Comme ‘des perles en verre dans un petit sac plein de trous’: La nécessité du bricolage dans les textes de femmes juives.” In: *Bricoler la mémoire: La théologie et les arts face au déclin de la tradition*. Edited by Ria van den Brandt & Mariska Koopman-Thurlings. Paris: Les Éditions du Cerf, 2007, 119-131.
- . “‘Innere Emigration’ als wapen.” *In de marge* 17, no. 3 (2008): 30-37.
- . “Spiritualiteit, een grillige weg – Etty Hillesum.” *Speling: Tijdschrift voor bezinning* 60, no. 1 (2009): 42-46.
- . “Introduction.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 1-20.
- . “Etty Hillesum and Her ‘Catholic Worshippers’: A Plea for a More Critical Approach to Etty Hillesum’s writings.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 215-231.
- . *Etty Hillesum: Amicizia, ammirazione e mistica*. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2010.
- . “Sylvie Germain, Etty Hillesum et le mal.” In: *Sylvie Germain: Les essays – une espace transgénérique* (CRIN Cahiers de recherche des instituts néerlandais de langue et littérature Française, 56). Edited by Mariska Koopman-Thurlings. Amsterdam: Rodopi, 2011: 107-112.
- . “Een toonaangevende stem: De boodschap van Etty Hillseum volgens Sylvie Germain.” In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 17-26.
- . “‘Dit boekje was Etty in haar laatste maanden tot troost’: Aanvullingen op de Eckhartreceptie van Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 93-113.
- . “‘Werde der Du bist’ in oorlogstijd – Etty Hillesum.” *Speling: Tijdschrift voor bezinning* 63, no. 4 (2011): 39-44.

- . “Het groeiend vertrouwen van Etty Hillesum.” *Herademing: Tijdschrift voor spiritualiteit en mystiek* 20, no. 76 (2012): 36-39.
- . “Een ‘stukje van God in mij’: De groeiende religiositeit van Etty Hillesum tijdens de Tweede Wereldoorlog.” *Franciscaans leven: Tijdschrift voor verdieping en vernieuwing van de Franciscaanse beweging in Nederland en Vlaanderen* 95, no. 5 (2012): 200-205.
- . *Etty Hillesum: An Introduction to Her Thought*. Münster: LIT Verlag, 2014.
- . “De buik van Etty Hillesum.” *Speling: Tijdschrift voor bezinning* 66, no. 1 (2014): 37-43.
- . “‘Is dat alleen maar die maandelijksse buik?’: De cyclische spiritualiteit van Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al.. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 59-70.
- . *Vrouwen van woorden: Een kleine canon tegen groot leed*. Heeswijk: Berne Media, 2015.
- . “Lopend onderzoek: De citaten van Etty Hillesum in *Levenskunst*.” In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 171-188.
- . *Steeds een ander uitzicht: Een inleiding in het denken en leven van Etty Hillesum*. Heeswijk: Berne Media, 2015.
- . “Newly discovered sources of Etty Hillesum.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 299-313.
- . “Etty Hillesum en haar boekje *Levenskunst*: Een document voor onderzoek.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 121-133.
- . “‘...when you overcome the pain...’: Etty Hillesum en Julia de Beausobre.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 213-221.
- . “‘...wie de andere wang toekeert...’: Etty Hillesum en Eli Stanley Jones.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 273-281.
- . “‘...eine magnetische Kraft...’: Etty Hillesum en Charles Alexander Eastman.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 299-303.
- . “‘Dit is een tijd om in toepassing te brengen: hebt Uwen vijanden lief’: Enkele notities bij Hillesums vijandsliefde in *Levenskunst*.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 53-67.
- . “‘Now is the Time to Put into Practice: Love Your Enemies’: Several Notes on Hillesum’s ‘Love for Enemies’ in *Levenskunst*”. In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty*

- Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 81-98.
- Brandt, Ria van den, & Alexandra Nagel. “‘Driemaal ja en duizend keer nee!’ Julius Spier schrijft aan Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 93-103.
- . “De citaten van Etty Hillesum en Henny Tideman in *Levenskunst*: Facsimile, transcriptie en notenapparaat.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 11-117.
- Brandt, Ria van den, & Peter Nissen (eds.). *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Hilversum: Verloren, 2017.
- Brandt, Ria van den, & Klaas A. D. Smelik. “*Wachten jullie op mij?*” *Etty Hillesum in beeld*. Amsterdam: Balans, 2003. [2nd revised edition in 2016.]
- . *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003.
- . *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007.
- . *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011.
- Brandt, Ria van den, Klaas A.D. Smelik & Meins G.S. Coetsier. *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum, Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008*. (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010.
- . *Etty Hillesum in perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012.
- Brederode, Désanne van. “Etty Hillesum probeerde voluit te leven: Interview met Désanne van Brederode.” *Opzij* 26, no. 7/8 (July-August 1998): 80-81.
- Breggia, Luciana. *Parole con Etty: Un itinerario verso il presente*. Torino: Claudiana, 2011.
- Brenner, Rachel Feldhay. *Writing as Resistance: Four Women Confronting the Holocaust: Edith Stein, Simone Weil, Anne Frank, Etty Hillesum*. Pennsylvania: Pennsylvania State University Press, 1997.
- . “Etty Hillesum: Self-Search as a Writer in the Hell of Westerbork.” In: *Women in the Holocaust: Responses, Insights and Perspective*. Edited by Marcia Sachs Littell. Merion Station: Merion Westfield Press International, 2001, 97-103.
- . *Resistencia ante el Holocausto: Edith Stein, Simone Weil, Anna Frank y Etty Hillesum*. Translated by Federico de Carlos Otto. Madrid: Narcea Ediciones, 2005.
- . “Etty Hillesum: A portrait of a Holocaust artist.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 235-251.

- Brezzi, Francesca. "...e continuo a lodare la vita malgrado tutto." In: *Etty Hillesum, Diario 1941-1943: Un mondo 'altro' è possibile*. Edited by Maria Pia Mazziotti & Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2002, 9-11.
- . "Etty Hillesum: An 'atypical' mystic." In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 173-190.
- Bridonneau, Yves. *Etty Hillesum cahiers et lettres*. [privately printed].
- . *Etty Hillesum: la Shoah et Dieu*. Saint-Rémy-de-Provence: Édisud, 2014.
- Broca, Alexis. "Etty Hillesum: Une intellectuelle libertaire dans les camps." *Le Magazine littéraire* (December 1, 2008). See <http://www.magazine-litteraire.com/actualite/etty-hillesum-intellectuelle-libertaire-camps-01-12-2008-34748> [retrieved at 5 November 2013].
- Broers, Arjan. *Dwarsliggers in naam van God: Mystici van Hadewijch tot Hillesum*. Baarn / Tiel: Ten Have / Lannoo, 2002.
- . "Van iedereen of niemand zijn: Over het Etty Hillesum Centrum in Deventer." In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 153-164.
- Brouns-Wewerinke, Door. *Liefhebben in vrijheid: Het volkomen leven van Etty Hillesum*. Thesis, Tilburg University, 1985.
- . "'Doorgloeid zijn van een warm besef': Etty Hillesum en Kees Schuurman." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 229-236.
- . "'Je tiefer es ins Innere geht...': Etty Hillesum en Friedrich Rittelmeyers Johannesevangelie." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 245-253.
- . "'Zijt niet bezorgd om Uw leven...': Etty Hillesum, Matteüs en 'de jood Paulus'" In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 255-267.
- Bühler, Pierre. "Het lichamelijke gebed bij Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 85-91.
- . "The Cares of the Pagans: The Reading of Matthew 6:25-34 by Søren Kierkegaard and Etty Hillesum." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 99-113.
- Burnier, Andreas. "Al het grote is er desondanks." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 186-191.
- Burrell, David. B. "Assessing Statements of Faith: Augustine and Etty Hillesum." Chapter 16. In: *Faith and Freedom: An Interfaith Perspective: Challenges in Contemporary Theology*. Malden, MA: Blackwell, 2004.

- Cales, M.E. *Dagboeken van Etty Hillesum: Bestaat er een verband tussen het razendsnelle ontwikkelingsproces van Etty Hillesum en het ritme van haar schrijven?* Thesis, Paris: Sorbonne University, 1997.
- Camarero Santamaría, D. *La chica que no sabía arrodillarse: Etty Hillesum, 1914-1943*. Burgos: Editorial Monte Carmelo, 2002.
- Capó, Carme. "Etty Hillesum: Ayudar a Dios en Auschwitz." *Cristianismo Protestante* no. 36 (2005): 11–12.
- Capovilla, Nandino, & Betta Tusset. *Nei sandali degli ultimi: In Terra Santa con Etty Hillesum*. Presentazione di Tonio dell'Olio. Milano: Paoline Editoriale Libri, 2005.
- Cartner, John. *Dialogising life: Etty Hillesum, carnival and the holocaust*. PhD thesis, Murdoch University, 2016.
- . "The carnivalesque in the writings and spirituality of Etty Hillesum." In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 119-143.
- . "Dialogizing Life amidst a Culture of Death: Etty Hillesum, Dostoevsky's *Grand Inquisitor* and Nazi Reductionism." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 115-127.
- Cassells, Cyrus. "Life Indestructible." *Kenyon Review*, New Series 13, no. 4 (1991): 32-39.
- Cazeaux, Brigitte. "Etty Hillesum ou l'amour de la vie." *Les cahiers du college* no. 39 (2009): 2-5.
- Cereja, Federico. "La deportazione degli ebrei italiani: Alcune linee di lettura." In: *L'esperienza dell'Altro: Studi Su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 1990, 43-52.
- Chalier, Catherine. "Une vie bouleversée: Journal 1941-1943 par Etty Hillesum." *Esprit* (August-September 1985): 122ff.
- . "Etty Hillesum: Rejoindre la vie que je portais en moi." In: *Le désir de conversion*. Paris: Editions du Seuil, 2011, 229ff.
- Cherifi, Corinne. "Lettres de Westerbork, d'Etty Hillesum." *Artelio* (February 28, 2005); see http://nerial.free.fr/artelio/artelio/print_337.html [retrieved at 5 November 2013].
- Cherry, Stephen. "Patience and Hope in the Writings of Julian of Norwich and Etty Hillesum." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 129-138.
- Clement, Marja. "'Hineinhorchen' en schrijven: De taal van Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 15-36.
- . "*Hineinhorchen* and writing: The language use of Etty Hillesum." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 51-77.
- . "Het meisje dat niet knielen kon: Etty Hillesum en de beweging naar binnen." In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by

- Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 69-100.
- . “The Girl Who Could Not Kneel: Etty Hillesum and the Turn Inward.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 139-155.
- Clement, Marja, Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier, Janny van der Molen, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015.
- Clerc, Jeanne-Marie. “Pour une sagesse concentrationnaire: Le journal d'Etty Hillesum.” In: *Le registre sapiential: Le livre de sagesse ou les visages de Protée*. Edited by Sylvie Freyermuth. Bern: Peter Lang, 2007, 243-252.
- . *Etty Hillesum écrivain: Écrire avant Auschwitz*. Paris: L'Harmattan, 2012.
- Coccia, Maria. *Etty Hillesum: L'amore oltre la giustizia*. Prefazione di Angela Ales Bello. Roma: Edizioni Universitarie Romane, 2014.
- Coelho, Alexandra Lucas. “Etty vai ajudar Deus.” *Ípsilon* (02/05/2008): 8-11.
- Coetsier, Meins G.S. “God? ... Licht in het duister: Twee denkers in barre tijden: De Duitse filosoof Eric Voegelin en de Nederlands-Joodse schrijfster Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 16-35.
- . “Johanna Smelik: Friendship.” Interview with Johanna Smelik. Film, *EHOC Archives*, June 2007.
- . “‘Heaven in Hell’: A Voegelinian Exploration of the Life and Writings of Etty Hillesum.” *Annual Meeting of the American Political Science Association (APSA)*. Chicago, 2007: 1-7.
- . *Etty Hillesum and the Flow of Presence: A Voegelinian Analysis*. Eric Voegelin Institute Series in Political Philosophy. Studies in Religion and Politics. Columbia, MO: University of Missouri Press, 2008.
- . “Etty Hillesum and the Light of Faith: A Voegelinian Analysis.” *Modern Age: A Quarterly Review* 50, no. 3 (2008): 198-206.
- . “‘God, the Creative Ground of Existence’ in Voegelin, Etty Hillesum and Martin Buber: A Response to Richard Dawkins.” In: *The God Delusion. Annual Meeting of the American Political Science Association (APSA)*. Boston, 2008: 1-20.
- . “Etty Hillesum and the Experience of Reason: Voegelin, Buber & Levinas.” In: *Visiting Speaker Series, Department of Philosophy, Seminar Room of the Moore Institute, Galway University*. Galway, 2008: 1-22.
- . “A Heaven-Gram for World Politics: Hillesum, Heschel and Rilke Rescuing God in Exile.” In: *Annual Meeting of the American Political Science Association (APSA)*. Toronto, 2009: 1-16.
- . “Strijd om God: Om het behoud van de menselijke waardigheid.” *Tijdschrift voor theologie* 49, no. 4 (2009): 373-390.
- . “‘You-Consciousness’—Towards Political Theory: Etty Hillesum's Experience and Symbolization of the Divine Presence.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University*,

- November 2008 (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 103-124.
- . “Etty Hillesum als hedendaagse spirituele figuur voor Joden en Christenen.” In: *Wil er iemand mijn Messias zijn? Nieuwe verlossers en hedendaagse spirituele meesters*. Edited by Didier Pollefeyt & Ellen de Boeck. Leuven: Acco, 2010, 145-178.
- . “Etty Hillesum and the Spiritual Search: An Analysis of the Diaries and Letters 1941-1943. In the light of Martin Buber, Emmanuel Levinas and Dietrich Bonhoeffer.” Thesis, Ghent University, 2012.
- . “Etty Hillesum and the Integral Spirituality of Dialogue: Explorations with Martin Buber.” *Studies in Spirituality* 22 (2012): 243-274.
- . “‘Humanity’s Secret Code’: Bonhoeffer and Hillesum and the New Science of Political Theology.” *XI. International Bonhoeffer Congress*, Sigtuna, Sweden, 2012: 1-9.
- . “Dialogisch leven in tijden van ‘Godsverduistering’: Martin Buber en Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 33- 47.
- . “‘Nous sommes tous responsables’: Etty Hillesum en Emmanuel Levinas.” In *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 97-120.
- . “‘Humanity’s Secret Code’: Bonhoeffer and Hillesum and the New Science of Political Theology.” In: *Dem Rad in die Speichen fallen / A Spoke in the Wheel: Das politische in der theologie Dietrich Bonhoeffers / The Political in the Theology of Dietrich Bonhoeffer*. Edited by Kirsten Busch Nielsen, Ralf Karolus Wüstenberg, Jens Zimmermann. Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2013, 203-219.
- . “Time, Memory, and Restless Hearts: Notes on Augustine in Voegelin and Hillesum,” In: *Monument and Memory: 4th Nordic Conference in Philosophy of Religion, Stockholm School of Theology*, Sweden, 2013: 1-12.
- . *The Existential Philosophy of Etty Hillesum: An Analysis of her Diaries and Letters* (Supplements to the Journal of Jewish Thought and Philosophy, 22). Leiden / Boston, MA: Brill, 2014.
- . “‘Incipit exire, qui incipit amare’: Augustinus en Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 119-139.
- . “Esthetische spiegels: Etty Hillesum en Rainer Maria Rilke.” In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 107-134.
- . “Etty Hillesum’s ethical consciousness and the history of Jewish philosophy.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 23-48.

- . “Vrijheidsberoving als menselijke grenssituatie: Etty Hillesum en Viktor Frankl over de zin van het bestaan.” In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 25-68.
- . “‘Aesthetic mirrors’: Etty Hillesum and Rainer Maria Rilke.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 183-225.
- Coetsier, Meins G.S., Klaas A.D. Smelik, & Ria van den Brandt (eds.). *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to the Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Leiden / Boston, MA: Brill, 2010.
- . *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Ghent: Academia Press, 2012.
- Coetsier, Meins G.S., Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord, Denise de Costa, Janny van der Molen & Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Gent: Academia Press, 2013.
- . *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014.
- Coetsier, Meins G.S., Klaas A.D. Smelik, Marja Clement, Janny van der Molen, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma (eds.), *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 37-49.
- Coffey, Kath. “The Voice of Etty Hillesum.” *Midstream* 34, no. 3 (1988): 24-25.
- Cohen, Monique Lise. *Etty Hillesum: Une lecture juive*. Paris: Orizons, 2013.
- Comer, Sylvia. “Etty Hillesum: The Girl Who Learned to Pray and the Spiritual Exercises.” *Review for Religious* 49 (1990): 865-873.
- Commers, Ronald. “Loving-kindness, hatred, and moral indignation: Etty Hillesum and Vladimir Jankélévitch, *Ordo amoris*.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 459-477.
- Comte-Sponville, André. “Etty Hillesum: J’aurais aimé être son amant.” *Clés* 69 (February-March 2011).
- Cornuz, Michel. *Le ciel est en toi: Introduction à la mystique chrétienne*. Genève: Labor et Fides, 2003: 35-41.
- Costa, Denise de. “Ceci n’est pas une cigarette: Een detaillistische lezing van Etty Hillesum.” *Lover: Literatuuroverzicht voor de vrouwenbeweging* 18, no. 3 (1991): 140-145.
- . “Nageslacht: Over Etty Hillesum.” *Lust & Gratie* (Winter 1993): 81-84.
- . “Etty Hillesum: Beeldhouwster van de ziel.” In: *Een beeld van een vrouw*. Edited by Rosi Braidotti. Kampen: Kok Agora, 1993, 109-127.
- . “Hoe ‘vrouwelijk’ waren Anne Frank en Etty Hillesum? Interview met Denise de Costa.” *Opzij* 21, no. 1 (January 1993): 82-83.
- . “Fifty years after the War: Anne Frank and Etty Hillesum Revisited.” In: *(W)Righting the Nineties: Papers presented at the ERASMUS-conference: Gent, May 1994*. Edited by Nicole Rowan. English Department, Ghent University, 1995, 11-16.

- . *Anne Frank en Etty Hillesum: Spiritualiteit, schrijverschap, seksualiteit*. Amsterdam: Balans, 1996.
- . *Anne Frank and Etty Hillesum: Inscribing Spirituality and Sexuality*. Translated by Mischa F.C. Hoyinck & Robert E. Chesal. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press, 1998.
- . “Anne Frank and Etty Hillesum: Diarists.” In: *Anne Frank: Reflections on Her Life and Legacy*. Edited by Hyman A. Enzer & Sandra Solotaroff-Enzer. Urbana & Chicago, IL: University of Illinois Press, 2000, 214-222.
- . “Etty Hillesum: Dagboekschrijven als innerlijke weg.” *Speling: Tijdschrift voor bezinning* 53, no. 2 (June 2001): 65-68.
- . “Fel oranje en vuurrood: Hoe een Nederlands proefschrift over Etty Hillesum gekleurd werd door de Franse filosofie.” In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 77-91.
- . *Met pen en penseel: Levenskunst van Anne Frank, Etty Hillesum en Charlotte Salomon*. Etty Hillesum lecture. Deventer: Thieme, 2003.
- . “Etty Hillesum: ‘Ecriture feminine’?” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 269-278.
- . “Un arancione vivace e un rosso scuro. Come una tesi di dottorato olandese su Etty Hillesum fu colorata dalla filosofia francese.” In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l’opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2013, 24-34.
- . “De ene eeuw is het massamoord en de volgende een economische crisis: De betekenis van Etty Hillesum voor onze tijd.” *Spiegelbeeld* 21 no. 4 (april 2014): 66-69.
- . “De nieuwe tijd, die zeker komen zal: De actualiteitswaarde van Etty Hillesum”. In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 15-26.
- . “Bright orange and crimson: How a Dutch dissertation on Etty Hillesum was coloured by French philosophy.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 431-444.
- . “Etty Hillesum and Charlotte Salomon: Pregnancy as a Theme in Their Lives and Works.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 157-164.
- Costa, Denise de, & Ton Jorna. *Van aandacht en adem tot ziel en zin: Honderd woorden uit het levensbeschouwend idioom van Etty Hillesum*. Utrecht: Kwadraat, 1999.
- Costa, Denise de, Ton Jorna & Marijn ten Holt. *De moed hebben tot zichzelf: Etty Hillesum als inspiratiebron bij levensvragen*. Utrecht: Kwadraat, 1999.

- Costa, Denise de, Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord, Meins G.S. Coetsier, Janny van der Molen & Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Gent: Academia Press, 2013.
- . *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014.
- Costa, João Bernard da. “Etty, a rapariga que aprendeu a ajoelhar-se (I)” *Público* 2 (25 May 2008): 9.
- . “Etty, a rapariga que aprendeu a ajoelhar-se (II)” *Público* 2 (1 June 2008): 11.
- Cottrau, A. “Etty Hillesum.” *Una città per il dialogo* 70 (2002): 11-32.
- Cousin, Roger. “Etty Hillesum.” *Mémoires de guerre* (26 August 2012) ; see <http://www.memoiresdeguerre.com/article-hillesum-etty-109427157.html> [retrieved at 5 November 2013].
- Couto, Patricia. “Witnesses and victims of massacre: The literary testimony of Samuel Usque and Etty Hillesum.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 335-350.
- . “Saint, cyber phenomenon, thinker, or poet: Etty Hillesum in Portugal.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 419-430.
- . “Wandering Beyond Words: Etty Hillesum and Clarice Lispector”. In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 165-175.
- . “Heilige, denker, dichter of feminist: De receptie van Etty Hillesum in Portugal.” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 101-110.
- Daenen, Lies (ed.). *Etty Hillesum: Volledig Leven* (SPES cahier). Leuven & Gent: SPES-forum & Yunus Publishing, 2015.
- Dalsace, Rabbin Yeshaya. “Etty Hillesum dialogue intime avec Dieu.” *Massorti* (November 2011). See <http://www.massorti.com/Etty-Hillesum-dialogue-intime-avec>, [retrieved at 5 November 2013].
- Dam, Paul van. *Bijvoorbeeld Etty Hillesum*. Hilversum: Gooi en Sticht, 1983.
- Dekker, Jeanine & Peter Sijnke. “Etty Hillesum: Monument van geestelijk verzet.” In: *Het leven in Middelburg, nr.3: Middelburgers van naam en faam*. Edited by Jeanine Dekker. Middelburg: Optima & Zeeuws Archief, 2016, 74-75.
- Delaye, Alain. *Sagesses concordantes: Quatre maîtres pour notre temps: Etty Hillesum, Vimala Thakar, Prajnâpad, Krishnamurti*. Paris: Accarias, 2003.
- . *Etty Hillesum: Mystique sans frontières*. Nantes: Editions Almathée, 2014.
- Delforge, Jacques. “Faire front à la violence: Lecture et analyse de trois témoignages.” A.I.E.M.P.R. (17 July 2008). See <http://www.aiempr.org/articles/pdf/aiempr34.pdf> [retrieved at 5 November 2013].

- Delville, J. P., et al., *Mystiques et politiques: Une lecture de Bernard de Clairvaux, Claire d'Assise, Julienne de Cornillon, Edith Stein, Etty Hillesum et des sept Pères trappistes de Tibhirine* (Trajectoires, 15). Bruxelles: Lumen Vitae, 2005.
- Deriu, Marco. "Etty Hillesum: La forza di una vita vissuta intensamente." *ALFAzeta* no. 60 (1996): 54-59.
- . "L'altro nell'io: Etty Hillesum ed il conflitto dell'essere: Intervista a Frediano Sessi." *ALFAzeta* no. 60 (1996): 32-37.
- . "La resistenza esistenziale di Etty Hillesum." *ALFAzeta* no. 60 (1996): 8-15.
- Des Pres, Terrence. "Eros, God and Auschwitz." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by G.J. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 68-73.
- Devoto, Andrea. "Prospettività e assertività nel messaggio di Etty Hillesum." In: *L'esperienza dell'Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 1990, 129-136.
- Dijk, Annette van. "Verlangen en mystieke ervaring: Enkele gedachten over de relatie tussen mystiek, literatuur en de geschriften van Etty Hillesum." *Praktische Humanistiek: Themanummer Etty Hillesum* 9, no. 1 (1999): 36-46.
- . "'... de zich onnaspeurlijk wijzigende tijdgeest...': Etty Hillesum en Simon Vestdijk." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 181-183.
- . "'Honestum petimus usque': Etty Hillesum en Albert Verwey." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 185-190.
- . "'Wie grote kracht voelt is zacht': Etty Hillesum en Frederik van Eeden." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 191-193.
- . "'Selig sind die Sanftmütigen...': Etty Hillesum en Giovanni Papini." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 269-272.
- Dijkstra, Carl. "Ex captivitate salus: Etty Hillesum en Carl Schmitt: een ongemakkelijke vergelijking." In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 89-125.
- . "Het gebeuren en de gebeurtenis: Een Hegeliaans perspectief op Etty Hillesum en Adèle d'Osmond." In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 101-136.
- Di Porto, Bruno. "Etty Hillesum: La ragazza che prese Dio per mano." *Il Tempo e l'idea: Una finestra ebraica sul mondo. Quindicinale di attualità e cultura* 8 (2000): 59-65.
- Dittrich, Kathinka. *Berlijn - Amsterdam 1920 -1940: Wisselwerkingen*. Amsterdam: Querido, 1982.
- Dobner, Cristiana. *Etty Hillesum: Pagine mistiche*. Milan: Ancora, 2007.
- . *Il Volto: Principio di interiorità: Edith Stein, Etty Hillesum*. Genova: Marietti, 2012.

- Dongen, Marian van. "Tegenstelling in eenheid: Erotiek en mystiek in het werk van Etty Hillesum." *Lust & Gratie* 22 (Summer 1989): 8-23.
- Downey, Michael. "A Balm for all Wounds: The Spiritual Legacy of Etty Hillesum." *Spirituality Today* 40 (Spring 1988): 18-35.
- . "Penning Patterns of Transformation: Etty Hillesum and Thomas Merton." *Merton Annual: Studies in Culture, Spirituality and Social Concerns* 4 (1991): 77-95.
- Dreifuss, Gustav. "Individuation under Extreme Conditions: Men Zou Een Pleister op Vele Wonden Willen Zyn (We Should Be Willing to Act as a Balm for All Wounds); An Interrupted Life—The Diaries of Etty Hillesum 1941-1943." *The San Francisco Jung Institute Library Journal* 10, no. 4 (1992): 59-64.
- Dresden, Sem. "Etty Hillesum: Identiteit als opgave en oplossing." *De Gids* 159, no. 3 (1990): 159-169.
- Dreyer, Pascal. *Etty Hillesum: Une voix bouleversante*. Parijs, Desclée de Brouwer, 1997.
- . *Etty Hillesum: Una testimonianza del Novecento*. Roma: Edizioni Lavoro, 2000.
- . "C'est à nous d'aider Dieu." *La vie* no. 2920 (August 2001).
- Driehuis, Jelka. *Holocaust-literatuur in Nederlands: Een studie naar de representatie van Westerbork in werk van Etty Hillesum, Philip Mechanicus, en Jacques Presser*. Thesis, University of Amsterdam, 1993.
- Ducrocq, Anne. *Petite anthologie spirituelle pour réenchanter le quotidien*. Paris: Editions Albin Michel, 2011.
- . "Etty Hillesum, une vie bouleversante." See <http://www.cles.com/enquetes/article/etty-hillesum-une-vie-bouleversante> [retrieved at 5 November 2013].
- Dutter, Cécilia. *Etty Hillesum: Une voix dans la nuit*. Paris: Lafont, 2010.
- . "Habiter sa vie d'une paisible densité humaine." *La Vie* no. 3522 (February 2013).
- . *Un coeur universel: Regards croisés sur Etty Hillesum*. En collaboration avec Delphine Horvilleur, Alain Delaye, Ghaleb Bencheich, Jacques Arènes et Emmanuel Jaffelin. Paris: Editions Salvator, 2013.
- Duval, Armand. *Etty Hillesum: Quand souffle l'Esprit: Essai*. Paris: François-Xavier de Guibert, 2010.
- Eggehorn, Ylva. *Att ta ansvar för Gud: Om hängivenhet som motstånd*. Stockholm: Cordia, 2004.
- Verantwoordelijk voor God: Denken en doen van Etty Hillesum en Dietrich Bonhoeffer*. Kampen: Ten Have, 2005.
- Eisenberg, J. "Connaissez-Vous Etty?" *Information Juive* (1999): 1-16.
- Epicoco, Luigi Maria. *Il Dio «Salvato»: Etty Hillesum tra storia e profezia*. Rome: Nova Itinera, 2006.
- . *Etty Hillesum: Introduzione ad una donna*. Todi: Tau editrice, 2013.
- Ergas, Yasmine. "Growing up Banished: A Reading of Anne Frank and Etty Hillesum." In *Behind the Lines: Gender and the Two World Wars*. Edited by M. Randolph Higonet. New Haven, CT: Yale University Press, 1987, 84-95.
- . "Growing up banished: A reading of Anne Frank and Etty Hillesum." In: *A Scholarly Look at The Diary of Anne Frank*. Edited by H. Bloom. Philadelphia: Chelsea House Publishers, 1999.

- Essunger, Maria. "The phantom of God in the (auto-)biographical writings of Hélène Cixous and Etty Hillesum." In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 205-220.
- . "'Verbalize, Vocalize, Visualize': Creative Death and Performative Writing in the Testimonies of Hillesum and Levi." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 177-188.
- Ester, Hans. "De spiritualiteit van Etty Hillesum als wapen tegen het kwaad van de Nazi-terreur." *Sophie* 5, no. 1 (2015): 45-49.
- . "'Verschrikkelijker dan het godsgericht...': Etty Hillesum en Walter Schubart." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 205-212.
- . "'Jede Gewalt in der Welt wirkt fort...': Etty Hillesum en Walther Rathenau." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 237-244.
- Etty, Elsbeth. *De pagina monologen: Waarden en normen in de media: Voordracht in het kader van de Etty Hillesumlezing 2001*. Heerde: Langhout & De Vries, 2001.
- . *Etty Hillesum: Introduzione ad una donna*. Todi, Tau Editrice, 2013.
- Evans, Mary. "Gender and the Literature of the Holocaust: The Diary of Etty Hillesum." *Women: A Cultural Review* 2, no. 12 (2001): 325-335.
- . "Etty Hillesum: Gender, the modern and the literature of the holocaust." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 371-377.
- Falque, Odile. "Mystique du quotidien avec Etty Hillesum." *Revue Adolescence* 26, no. 1 (2008): 23-39.
- Fasani, Laura. *Guardare, nominare e giudicare le cose del mondo: Lo sguardo lucido di Etty Hillesum e Simone Weil*. Thesis, Università Ca' Foscari, Venezia, 2014/2015.
- . "'Twee vrouwen in opstand: Simone Weil en Etty Hillesum.'" In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 137-151.
- . "A 'No' that Is an Affirmation: Etty Hillesum and Simone Weil Against the Laws of Force." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 189-198.
- Fenoulhet, Jane. "Intimate Emancipation: Mystical Experience in the Work of Carry van Bruggen and Etty Hillesum." *Forum for Modern Language Studies* 42, no. 3 (2006): 214-225.
- Fens, Kees. "Naar een woestijn van medemensen." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 6-10.
- Ferri, Edgarda. *Un gomitolo aggrovigliato è il mio cuore. Vita di Etty Hillesum*. Milano, La nave di Teseo, 2017.

- Ferrière, Pierre. "Etty Hillesum, chemin de pauvreté." *Fois et Cultures* no. 4 (December 2008).
- Ferrière, Pierre, & Isabelle Meeûs-Michiels. *Prier 15 jours avec Etty Hillesum*. Bruyères-le-Châtel (Essonne): Nouvelle Cité, 2005.
- . *Meditiamo 15 giorni con Etty Hillesum*. Milano: Paoline, 2006.
- . *Doch, es gibt eine andere Wirklichkeit: Meditieren mit Etty Hillesum*. Oberpfaffenhofen: Verlag Neue Stadt, 2014.
- Filippa, Marcella. "Etty, o la ricerca del silenzio e della semplicità." In: *Etty Hillesum: Una testimone del Novecento*. Edited by Pascal Dreyer. Rome: Edizioni Lavoro, 2000, 163-177.
- . "Ripensare Etty Hillesum." *L'indice del mese* 22, no. 2 (2002).
- . "Un mondo 'altro' è possibile: Roma celebra Etty Hillesum." *Via Po* (2002).
- Fimiani, Antonella. *Donna della parola: Etty Hillesum e la scrittura che dà origine al mondo*. (Apeiron Saggi, 14). Sant'Oreste: Apeiron, 2017.
- Flinders, Carol. *Enduring Lives: Portraits of Women and Faith in Action*. New York: Jeremy P. Tarcher / Penguin, 2006. [reprint: Maryknoll, NY: Orbis Books, 2013].
- Fournier, Pierre-André. "Etty Hillesum, héroïne de la condition humaine." *Progrès Echo* (20 November 2011) . See <http://mondieuetmontout.com/Mgr.-Pierre-Andre-Fournier-2011-Etty-Hillesum-heroine-de-la-condition-humaine-Salon-du-livre.html> [retrieved at 5 November 2013].
- Frank, Evelyne. *Avec Etty Hillesum: Dans la quête du bonheur, un chemin inattendu: Une lecture d'Une vie bouleversée et des Lettres de Westerbork*. Genève: Labor et Fides, 2002.
- . *Con Etty Hillesum alla ricerca della felicità un cammino inatteso: Una lettura del Diario e delle Lettere da Westerbork*. Milano: Gribaudi, 2005.
- . "Trouw zijn aan zichzelf, in de geschriften van Etty Hillesum zoals vertaald in het Frans." In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 35-47.
- Fromaget, Michel. *Un joyau dans la nuit: Introduction à la vie spirituelle d'Etty Hillesum*. Paris: Desclée de Brouwer, 2014
- Funk, Viola. *La chose que je n'ose pas nommer: (Un)articulated lived experience in the journals of Marie Bashkirtseff and Etty Hillesum*. Thesis, Vancouver: Simon Fraser University, 1997.
- Gaarlandt, Jan Geurt. "Introduction." In: Etty Hillesum. *An Interrupted Life: The Diaries of Etty Hillesum, 1941-1943*. New York: Pantheon Books, 1984, vii-xiv.
- . "Introduction." In: Etty Hillesum. *Letters from Westerbork*. New York: Random House, 1986, xi-xviii.
- . (ed). *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Amsterdam: Balans, 1989.
- . "Men zou een pleister op vele wonden willen zijn." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, ix-xi.

- . “Context, Dilemmas, and Misunderstandings During the Composition and Publication of *An Interrupted Life: Etty Hillesum’s Diary, 1941-1943*.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 365-375.
- Gaeta, Giancarlo. “La gratuità come categorie dell’agire politico.” *Linea ombra* no. 74 (1992): 6-10.
- . “Costruire il futuro a partire da se stessi: Un vero senso della storia: La lezione di umanità di Etty Hillesum.” *ALFAzeta* no. 60 (1996): 44-47.
- . “Woolf, Weil, Hillesum: La libertà di pensare le cose come sono.” *Lo Straniero* 1, no. 1 (1997).
- . “Scrittura diaristica e trascendenza in Etty Hillesum.” *Intersezioni* 19, no. 3 (1999): 379-388.
- . “Etty Hillesum: Destino di massa e coscienza storica.” In: *Religione per il nostro tempo*. Edited by Giancarlo Gaeta. Roma: Edizioni E/O, 2000, 53-66.
- . “Genesi di una trasformazione interiore.” *Lo Straniero* 4, no. 21 (2002): 5-9.
- . *Il privilegio di giudicare: Scritti su Etty Hillesum*. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2016.
- . “De vorm van het ik en het scheppend verlangen.” In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 173-181.
- Gagné, Laurie Brands. *The Uses of Darkness: Women’s Underworld Journeys, Ancient and Modern*. Notre Dame, IN.: University of Notre Dame Press, 2000.
- Gaillardetz, Richard R. “Etty Hillesum, Suffering and Sexuality: Reflections on Passionate Living.” *Spirituality* 6 (May-June, 2000): 148-152.
- . “Sexual Vulnerability and a Spirituality of Suffering: Explorations in the Writing of Etty Hillesum.” *Pacifica* 22, no. 1 (February 2009): 75-89.
- Galen Last, Dick van, & Rolf Wolfswinkel. *Anne Frank and After: Dutch Holocaust Literature in Historical Perspective*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 1996.
- Galotti, Agnese. “Etty Hillesum [Profilo].” *Individuazione* 4, no. 22 (1997): 4.
- Gastão, Ana Marques. “A mulher que desejava proteger e ajudar Deus.” *Diário de Notícias* (28/04/2008): 50.
- Gemert, Maaike van & Suzanne Visser, “Het verzet van Etty Hillesum”, in: Fijke Hoogendijk (red.), *Ken je mij? Inspirerende verhalen en gesprekken uit Carmelscholen*. Hengelo: Stichting Carmelcollege, 2019, 22-25.
- Gendron, Sylvie. *La joie dans le Journal d’Etty Hillesum*. Thesis, Université de Montréal, 1993.
- Gentili, Antonio. “Sarò io ad aiutare Dio”: *Il cammino spirituale di Etty Hillesum*. Milano: Ancora, 2014.
- Gentiloni, Filippo. “Parole che resistono.” *L’indice dei libri del mese* 6 (June 1986): 7.
- . “Le parole di Etty Hillesum per riscrivere il futuro quando salvare il corpo è troppo poco”, *Il Manifesto*, 9/11/90.

- Germain, Sylvie. *Etty Hillesum: Chemins d'éternité*. Paris: Pygmalion / Gérard Watelet, 1999.
- . *Etty Hillesum: Una coscienza ispirata*. Rome: Edizioni Lavoro, 2001.
- . *Etty Hillesum: Een spirituele biografie*. Amsterdam: Balans, 2001.
- . *Etty Hillesum: Una vida*. Santander: Editorial Sal Terrae, 2004.
- . “Kroniek van de eeuwigheid.” In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 27-35.
- Geurts, Jan. ‘*Ongeremd in het menselijke*’ (dagboek 21 maart 1942): *De verandering bij Etty Hillesum, aan de hand van één der Westerbork-brieven*. Thesis, Tilburg University, 1990.
- Goetze, Maria C. *Etty Hillesums Rilke-Lektüre*. Thesis, Utrecht University, 2006.
- Giebner, Beate. “Lichaam, ziel en geest: Bezielde leven.” *Praktische Humanistiek: Themanummer Etty Hillesum* 9, no. 1 (1999): 13-17.
- Giles, Mary E. “Reflections on Suffering in a Mystical-Feminist Key.” *Journal of Spiritual Formation* 15 (1994): 137-146.
- Ginapri, Laura. *Paesaggio di un'anima: Etty Hillesum: Uno sguardo diverso sulla Shoah*. Thesis, Università Ca' Foscari, Venezia 2000.
- . “Una donna coraggiosa.” In: *Etty Hillesum, Diario 1941-1943: Un mondo 'altro' è possibile*. Edited by Maria Pia Mazziotti & Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron, 2002, 28–29.
- Gindre, Caroline. “Conversation imaginaire avec Etty Hillesum.” *Hommes et faites* (June 2006) . See www.hommes-et-faits.com/Dial/spip.php?article58 [retrieved at 5 November 2013]. The first version of this text was published in revue *Conscience de*, no. 12 (March 1989).
- Giuntella, V. E. “Gli scritti di Etty Hillesum come fonte storica.” In: *L'esperienza dell'Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 1990, 59-57.
- Goetze, Maria. “‘Erst muss man Gott irgendwo finden...’: Etty Hillesum en Rainer Maria Rilke.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 169-179.
- Goldstein-Glaser, Yvonne. *Reacties op de werken van Etty Hillesum in binnen- en buitenland, april 1981-juli 1992*. Amsterdam: Etty Hillesum Stichting, 1993. [privately printed]
- Gomel, Sara. *Il racconto di sé come apertura etica: Un'analisi filosofica del diario di Etty Hillesum*. Thesis, Sapienza Università di Roma, 2018.
- . “From Enclosure to Disclosure: Images of the Self in Etty Hillesum’s Diary.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 199-212.
- González Faus, José Ignacio. *Etty Hillesum: Una vida que interpela*. Santander: Sal Terrae, 2008.
- Granstedt, Ingmar. *Portrait d'Etty Hillesum*. Paris: Desclée de Brouwer, 2001.
- . *Ritratto di Etty Hillesum*. Milano: Paoline, 2003.

- . “Etty Hillesum: Une parole de Dieu dans la Shoah.” *Théophilyon* 8, no. 2 (2003).
- . *De cendres et d’amour: Portrait d’Etty Hillesum: Amsterdam, Westerbork, Auschwitz*. Paris: Lethielleux, 2011.
- Greif, Gideon. *Ein abgeschittenes Leben. Das Tagebuch von Etty Hillesum 1941–1943*: In: Walter Schmitz (ed.), *Erinnerte Shoah: Die Literatur der Überlebenden*. Dresden: Thelem, 2003.
- . “Jüdische Schicksale während der Shoah - basierend auf Tagebüchern: Der Fall von Hillesum und Perechodnik.” *Psychosozial* 28, no. 100 (2005): 85-92.
- Grimmelikhuisen, Frits. “Een mens kan hier niet gedijen.” *Het Deventer Dagblad* (4 December 1999).
- . “Etty Hillesum.” In: *De pagina Monologen*. Heerde: Langhout & De Vries, 2001, 31-46.
- . “Hass ist eine Krankheit der Seele.” *Wir Frauen* 22, no. 4 (Winter 2003): 26.
- . “De TAO van Etty Hillesum.” *Prana* no. 141 (2004): 32-36.
- . “The road of Etty Hillesum to nothingness.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 429-445.
- . *Alleen met heel je hart aanwezig zijn: De invloed van Rainer Maria Rilke op het kunstenaarschap van Etty Hillesum*. Deventer: Frits Grimmelikhuisen, 2011 [privately printed].
- . *Etty Hillesum leest Rainer Maria Rilke: De invloed van Rainer Maria Rilke op het kunstenaarschap van Etty Hillesum*. Deventer: Uitgeverij Oorsprong, 2016⁴.
- Groot, Anouta de. “Aandacht voor identiteit, spiritualiteit en verbondenheid: Centrale thema’s in de Amerikaanse literatuur over Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 129-151.
- Gruyter, Rentsje de. “Er duiken steeds nieuwe puzzelstukjes op: Directeur van Etty Hillesum Onderzoekscentrum.” *JHMmagazine* 23, no. 1 (2014): 18-19.
- Guasco, Maurilio. “Etty Hillesum: La religione della libertà.” In: Luigi Gambino (ed.), *Stato Autorità Libertà: Studi in onore di Mario d’Addio*, Roma: Aracne, 2006, 325-337.
- Gubar, Susan. “Falling for Etty Hillesum.” *Common Knowledge* 12, no. 2 (2006): 279-302.
- Guerreiro, António, “Etty: O espaço interior do mundo.” *Expresso* (13 June 2008): 43.
- Gur-Klein, Thalia. “From separation to communitas: Etty Hillesum, a Jewish perspective.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 333-359.
- Hahn, Karel J. “Richtsnoer voor menselijkheid.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 54-67.
- . “Etty Hillesum: Purificazione ai limiti dell’esistenza.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 59-75.

- Halperin, Irving. "Etty Hillesum: A Story of Spiritual Growth." In: *Reflections of the Holocaust in Art and Literature*. Edited by Randolph L. Braham. New York: Boulder, 1990, 1-16.
- Hannafey, Francis. T. "Ethics as Transformative Love: The Moral World of Etty Hillesum." *Horizons* 28, no.1 (2001): 68-80.
- Haumonté, Odile. *Je veux consoler Dieu: Etty Hillesum*. Saint-Céneré: Pierre Téqui Éditeur, 2014.
- Heldring, J. L. "De heilige van het Museumplein." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 22-24.
- . "Een tweede Carry van Bruggen?" In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 48-50.
- Herlédan, Marie-Laure Jeanne & Joseph Thomas Gilles Herlédan. *Esther Hillesum: Entre fleurs et poésie: la trace du nom*. Assérac: Des sources et des livres, 2010.
- Herzberg, Abel J. *Kroniek der Jodenvervolging*. Amsterdam: Van Loghum Slaterus, 1950.
- . "Esther Hillesum: In memoriam." *Werkschrift* 14, no. 1 (1994): 17-20.
- Hick, John, Ninian Smart & David B. Burrell. *Hermeneutics, Religious Pluralism, and Truth: Lectures*. Winston-Salem, NC: Wake Forest University, 1989.
- Hicks, Joshua A. & Laura A. King. "Meaning in Life as a Subjective Judgment and a Lived Experience." *Social and Personality Psychology Compass* 3, no. 4 (July 2009): 638-653.
- Hinrichs, Jan Paul, "Franse paters vallen voor Etty Hillesum: Etty Hillesum in Frankrijk." In: *De Parelduiker* 17 no. 3 (2012): 46-48.
- Hirt, Jean-Michel. "Résistance de la psyché." In *Études, revue de culture contemporaine* 414, no. 2 (2011): 238-240.
- . *La dignité humaine: Sous le regard d'Etty Hillesum et de Sigmund Freud*. Paris: Desclée de Brouwer, 2012.
- Hogenstijn, Clemens. *De akker van de geest bewerken: Geschiedenis van het voortgezet onderwijs te Deventer: Van Kapittelschool tot Etty Hillesum Lyceum*. Deventer: Arko Uitgeverij, 2005.
- Holligan, Carrie Lynn. *An Interrupted Writer: Etty Hillesum and the Power of Expressive Journaling*. Thesis, State University of New York at New Paltz, 2005.
- Hoogewoud, F.J. "A photograph of the Deventer Gymnasium on 29 November 1940 as a protest." *Studia Rosenthaliana*, 33 no. 1 (1999): 77-79.
- . "'Ware vreugde is iets ernstigs': Dr. Louis Hillesums gedwongen afscheid van het stedelijk gymnasium in Deventer, 29 november 1940." In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 11-40.
- Hulsebos, Anne-Marleen. *Een monument van levenskunst: Over de onthullende Westerbork-brieven van Etty Hillesum (1914-1943) in een verhulde oorlogsuitgave*. Thesis, University of Amsterdam, 2002.

- Hulst, J.W. van. *Treinen naar de hel: Amsterdam-Westerbork-Auschwitz: Een aantal beschouwingen die verband houden met het dagboek en de brieven van Etty Hillesum*. Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1983.
- Iacopini, Beatrice. "Etty Hillesum, un cuore pensante." *Rivista di Ascetica e mistica* 3 (2005), 539-556.
- . "La resistenza esistenziale di Etty Hillesum." In: *Il male e il silenzio di Dio: Ciclo di incontri alla Biblioteca San Giorgio, Pistoia*. Edited by Edy Natali. UITGEVERIJ? 2019.
- Iacopini, Beatrice, & Sabrina Moser. *Uno sguardo nuovo: Il problema del male in Etty Hillesum e Simone Weil*. Cinisello Balsamo (MI): Edizioni San Paolo, 2009.
- Jackson, Timothy P. "'Heroism on an Empty Stomach': Weil and Hillesum on Love and Happiness Amid the Holocaust." *Journal of Religious Ethics* 40 (March 2012): 72–98.
- Jager, Karen de. "Hillesum typisch Joodse denker." *Joods nu* 1 no. 1 (2014): 11-13.
- Joldersma, Hermina. "Mosaic Stones for the Holocaust: Etty Hillesum: 'Letters from Westerbork' and Jona Oberski: 'Childhood'." *Canadian Journal of Netherlandic Studies: The Journal of the Association for the Advancement of Netherlandic Studies = Revue canadienne d'études néerlandaises: La revue de l'Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises* 10, no. 2 (1989): 27-30.
- Jollien, Alexandre. "Baume pour occlusion de l'âme." *Le Nouvelliste* (4 June 2005): 6.
- Jorna, Ton. "Etty Hillesum als inspiratiebron bij het (leren) omgaan met zinvragen: De waarde van de overwegingen bij en de resultaten van het onderzoek naar de dagboeken en brieven van Etty Hillesum." *Praktische Humanistiek: Themanummer Etty Hillesum* 9, no. 1 (1999): 5-12.
- . *'En mijn verrukte ogen lezen maar': Aard en betekenis van het fenomeen inspiratiebron op basis van de nagelaten geschriften van Etty Hillesum*. Heerde: Langhout & de Vries, 2000.
- . "'M'n intiemste gebaar': Van meditatie tot gebed in de dagboeken van Etty Hillesum." *Herademing* 8, no. 2 (2000): 33-38.
- . "'De grote gevoelens en verbondenheden in hun afgerond geheel': Over mensenliefde en religiositeit in het werk van Etty Hillesum." In: J. Duyndam, M. Poorthuis & Th. de Wit (eds.), *Humanisme en religie: Controverses, bruggen, perspectieven*. Delft: Eburon, 2005, 215-228.
- Jorna, Ton, & Denise de Costa. *Van aandacht en adem tot ziel en zin: Honderd woorden uit het levensbeschouwend idioom van Etty Hillesum*. Utrecht: Kwadraat, 1999.
- Jorna, Ton, Denise de Costa, & Marijn ten Holt. *De moed hebben tot zichzelf: Etty Hillesum als inspiratiebron bij levensvragen*. Utrecht: Kwadraat, 1999.
- Jorna, Ton, & Julika Marijn (eds.). *Altijd Etty: Etty Hillesum, blijvende inspiratiebron voor een rijk innerlijk leven*. Utrecht: Ten Have, 2014.
- Jorna, Ton, Manja Pach & Klaas A.D. Smelik. "Huiswerk voor de eigen werkplaats: De actualiteit van Etty Hillesum." *Rondom het Woord* 42 no. 2 (2000): 5-13.
- Juliet, Charles, Dominique Sterckx & Claude Vigée. *Etty Hillesum: Histoire de la fille qui ne savait pas s'agenouiller*. Introduction by Liliane Hillesum. Orbey: Arfuyen, 2007.

- Kallemeyn, Maribeth. "A Story of Individuation in the Writings of Etty Hillesum: A Jungian Perspective." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 213-227.
- Kamel, Rose. "Interrupted lives, inner resources: The diaries of Hannah Senesh and Etty Hillesum." *Women's Studies Quarterly* 17, no. 3-4 (1989): 45-58.
- Keller, Hildegard Elisabeth. *Der Ozean im Fingerhut: Hildegard von Bingen, Mechthid von Magdeburg, Hadewijch und Etty Hillesum im Gespräch. Mit Beiträgen von Daniel Hell und Jeffrey F. Hamburger* (Trilogie des Zeitlosen 3). Zürich: Hochschulverlag AG an der ETH Zürich, 2011.
- Kessler, Valerie Denise. *The Diaries and Letters of Etty Hillesum: Writing Journeys and the Creativity of Spirituality*. Thesis, Lexington, KY: University of Kentucky, 1996.
- Kidder, Annemarie S. "Introduction." In: *Etty Hillesum: Essential Writings*. Maryknoll, NY: Orbis Bks., 2009, 7-24.
- King, Peter. "Etty Hillesum: 'At One with All Existence.'" In: *Dark Night Spirituality: Thomas Merton, Dietrich Bonhoeffer, Etty Hillesum: Contemplation and the New Paradigm*. London: SPCK, 1995, 35-45.
- Kleef-Hillesum, Suse van. "Een oorlogsdocument dat bevrijdt van angst." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 19-21.
- . "Haarscherpe beelden van een onbeschrijflijke werkelijkheid." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 51-53.
- Klooster, Leonie. *Etty Hillesum en de relatie tussen het Goede, het Schone en het Goddelijke: Een studie naar de ontwikkeling van Hillesums wereldbeschouwing aan de hand van de Weltanschauungslehre van Wilhelm Dilthey*. Thesis, Leiden University, 2011.
- Koot, Corrie. *Maak 'gewoon' tot iets bijzonders*. Den Haag: Mirananda, 1987.
- Korman, Gerd. "The Diener": Osias Kormann and Erich Cohn." In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 73-81.
- Kornblatt, Joyce. "Refuge in the Storm: A Meditation on Etty Hillesum." *Parabola* 33, no.4 (2008): 86-92.
- Krabbendam, Hans. "Amerika in de schaduw: Etty Hillesum als bemiddelaar tussen de koude oorlog-perspectieven op de holocaust." In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 159-170.
- . "America in the Shade: Etty Hillesum as Mediator between the Cold War Perspectives on the Holocaust." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 379-393.
- Kristel, Conny. *Geschiedschrijving als opdracht: Abel Herzberg, Jacques Presser en Lou de Jong over de Jodenvervolgving*. Amsterdam: Meulenhoff, 1998.
- Kroke, Roman. *L'araignée et sa toile, regards sur le coeur pensant d'Etty Hillesum, juive néerlandaise (1914-1943)*. Wavre: Mediel, 2012.

- . *The Spider and its Web: Insights into the Thinking Heart of the Dutch Jew Etty Hillesum (1914-1943)*. Wavre: Mediel, 2012.
- . *Die Spinne und ihr Netz: Einblicke in das denkende Herz der holländischen Jüdin Etty Hillesum (1914-1943)*. Wavre: Mediel, 2012.
- Kroon, Ben, & Corine Spoor. “Ze was iemand die alles gaf en alles nam, dat hoorde bij haar warmte.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 25-40.
- Labarile, Francesco. *Narrare la shoah oggi: Il contributo di Etty Hillesum*. Campobasso, 2016.
- Laberge, Hélène. “Etty Hillesum.” *Encyclopédie de l’Agora* (1 April 2012). See http://agora.qc.ca/Dossiers/Etty_Hillesum [retrieved at 5 November 2013].
- Lagerweij, Anneke. *Een vrije vogel vogelvrij: Etty Hillesum: Spiritualiteit in dialoog?* Thesis, Catholic Theological Academy Amsterdam (KTHA), 1986.
- Lagrou, Els. *Etty Hillesum, 1914-1943: Een historisch-biografische studie*. Thesis, K.U. Leuven, 1986.
- Lalonde, Marc P. “The Religious Significance of the Holocaust Today: The Diary of Etty Hillesum.” *The Journal of Jewish Identities* 9/1 (2016): 59-74.
- . “Moral Authenticity in a Turbulent Age: Charles Taylor and the Diary of Etty Hillesum.” *Studies in Religion/Sciences Religieuses* 48/4 (2019): 650-663.
- . “Mad Midrash in the Diaries of Etty Hillesum.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 229-239.
- Landrot, Marine. “Les écrits d’Etty Hillesum, Journaux et lettres 1941-1943.” *Télérama*, no. 3073 (December 2008). See <http://www.telerama.fr/livres/les-ecrits-d-etty-hillesum-journaux-et-lettres-1941-1943,36468.php> [retrieved at 5 November 2013].
- Lathouwers, Ton. “‘De Waarheid: Dat is de sprong!’: Etty Hillesum, ‘De moed hebben tot zichzelf’ en de Russische literatuur uit de periode van de zogenaamde ‘Dooi’ (1953-1975).” *Praktische Humanistiek. Themanummer Etty Hillesum* 9, no. 1 (1999): 18-30.
- Lebeau, Paul. *Etty Hillesum: Un itinéraire spirituel: Amsterdam 1941-Auschwitz 1943*. Namur / Bruxelles: Éditions Fidélité / Éditions Racine, 1998.
- . *Etty Hillesum: Een spirituele zoektocht: Amsterdam 1941-Auschwitz 1943*. Tielt / Baarn: Lannoo / Ten Have, 1999.
- . *Etty Hillesum: Un itinerario spirituale: Amsterdam 1941-Auschwitz 1943*. Milano: Paoline editoriale, 2000.
- . *Etty Hillesum: Un itinerario espiritual: Amsterdam 1941-Auschwitz 1943*. Santander: Sal Terrae, 2000.
- . “Un itinéraire spirituel européen: Etty Hillesum (Amsterdam 1941-Auschwitz 1943).” *Nouvelle revue théologique* 121, no. 3 (1999): 397-416.
- . “Il Diario di Etty Hillesum.” *Civiltà Cattolica* (5-19 August 2000): 235-248.
- . “The reception of Etty Hillesum’s writing in French language.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and

- Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 191-213.
- . “Sur les traces d’Etty Hillesum.” [Lebeaux, Yves & Monique Durand]. *La maison de Tobie* 89 (2011): 1-6.
- Leersum, Marijke van. *‘Ziezo zusje, nu wordt er gewerkt of ik mep je dood!’: The idiolect of Etty Hillesum in English and Swedish translation*. Thesis, Utrecht University, 2018.
- . “‘O ja, kroniekschrijfster, daar was ik gebleven’: Het idiolect van Etty Hillesum in vertaling.” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 123-139.
- Leibovici, Solange. “De Belle Juive.” *De Groene Amsterdammer* 124, no. 3 (2000): 20-21.
- Léna, Marguerite. “La trace d’une rencontre, Edith Stein et Etty Hillesum.” *Études* 401, no. 7/8 (2004): 51-63.
- Leroux, Georges. “Aimer « malgré tout ».” *Le devoir*, (September 2009). See <http://www.ledevoir.com/culture/livres/266599/philosophie-aimer-malgre-tout> [retrieved at 5 November 2013].
- Lerro, Lucrezia. *Il contagio dell’amore. Etty Hillesum e Julius Spier*. Cinisello Balsamo: Edizioni San Paolo, 2016.
- Lettinck, Han & Els Boon. “Etty Hillesums Winschoter jaren (1918-1924) en de mensen die haar omringden.” In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 175-204.
- Lewin, Lisette. “Er lijkt een cultus te ontstaan rond Etty Hillesum met griezelige kanten.” *De Groene Amsterdammer* (8 June 8 1984).
- Liebert, Elizabeth. “The Thinking Heart: Development Dynamics in Etty Hillesum's Diaries.” *Pastoral Psychology* 43 (1995): 393-409.
- Liempt, Ad van. “Dagboeken op de drempel van de ondergang.” In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 5-15.
- Limentani, Giacomina. “Diario 1941-1943.” *La Rassegna Mensile di Israel* 102, no. 1 (1986): 262-266.
- . “Il linguaggio del corpo.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 137-144.
- . “De taal van het lichaam.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 157-165.
- Lincoln, Ulrich. “The courage to write: Biography and religion in Etty Hillesum and Søren Kierkegaard.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 158-169.
- . “The Mystery of Encounter: Poetry and Faith After Auschwitz in the Work of Paul Celan and Etty Hillesum.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 241-252.

- Linden, Saskia van der. "De wetenschap gaat toch altijd door: De docenten en medestudenten Russisch van Etty Hillesum." *Kolokol'cik* 16 (August 1997): 21-24.
- Lindwer, Willy. *Kamp van hoop en wanhoop: Getuigen van Westerbork 1939-1945*. Amsterdam: Uitgeverij Balans, 1990.
- Llontop, Rosamaría. *Eros, philia e agápe nella vita e negli scritti di Etty Hillesum*. Thesis, Rome: Pontificia Università Lateranense, 2007.
- Lobet, B. "Etty Hillesum ou le coeur pensant." *Le Monde des Livres* (1999): 29.
- Lucchetti Bingemer, Maria Clara. "The journal of Etty Hillesum from eros to agape ." In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 68-89.
- Maanen, Willem G. van. *Etty: Toneelstuk over Etty Hillesum*. Baarn: De Prom, 1988.
- Maas, Frans. *Spiritualiteit als inzicht: Mystieke teksten en theologische reflecties*. Zoetermeer: Meinema, 1999.
- . *Spirituality as Insight: Mystical Texts and Theological Reflection*. Louvain, Belgium: Peeters, 2004.
- . "In me is heaven: An exploration of Etty Hillesum." *Mount Carmel* 54, no. 1 (2006): 28-34.
- Makkonen, Anna. "Holocaust Chronicle, Spiritual Autobiography, Portrait of an Artist, Novel in the Making: Reading the Abridged Diary of Etty Hillesum." *Biography (Honolulu)* 22, no. 2 (1999): 237-261.
- Manara, Fulvio Cesare. "Pagine mistiche di Etty Hillesum?" *Con Etty Hillesum: Quaderni di informazione e di ricerca*, no. 1 (2009): 28-36.
- . "Philosophy as a way of life in the works of Etty Hillesum." In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 379-398.
- . "Oltre la ragione, un'altra filosofia: Etty Hillesum e la vita filosofica." In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013, 35-57.
- . "Dimensions of mystical experience in the thinking and behavior of Etty Hillesum." In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 49-67.
- Manara, Fulvio Cesare, & Gerrit Van Oord. "Presentazione." *Con Etty Hillesum: Quaderni di informazione e di ricerca* no. 1 (2009): 5-7.
- Marchelli, Silvia. "Né vittima né aguzzino: Riflessioni su Etty Hillesum nel mezzo di una guerra." *ALFAzeta* no. 60 (1996): 66-67.
- Marcolivio, Pia. *Forme del destino: Etty Hillesum*. Bari: Palomar, 2005.
- Mardones, José María. "Etty Hillesum: El corazon pensante del Barracon." *Vida Nueva* 2295 (2001).

- . “Etty Hillesum: El corazón pensante de los barracones.” *Revista Anthropos* 203 (2004): 167-174.
- Mariani, M. “Contro il sonno della ragione.” *Il foglio de il paese delle donne* 15, no. 5-6 (2002): 15.
- Marijn, Julika, & Ton Jorna (eds.). *Altijd Etty: Etty Hillesum, blijvende inspiratiebron voor een rijk innerlijk leven*. Utrecht: Ten Have 2014.
- Martins, Guilherme de Oliveira. “Etty, um comboio para Auschwitz.” *Jornal de Letras* 987 (30/07/2008): 35.
- Marujo, António, “Bonhoeffer e Etty: Testemunhas da Páscoa em tempos de sombra.” *Viragem* 58 (January/April 2008): 2-3.
- . “Etty, Rilke e Eckhart: Viagens pela mão dos místicos.” *Ípsilon* (19 June 2009): 22-25.
- Marxer, François. “Etty Hillesum ou Rilke aux enfers.” *Christus* 197 (January 2003): 117-125.
- Maynadier, Martial. *Ecoute au-dedans: Journal d’Etty Hillesum, Premier Cahier*. Gragny: Editions Le Parc, [s.d.].
- . *Ecoute au profondeur tes sources intérieures: Journal d’Etty Hillesum, Deuxième Cahier*. Gragny: Editions Le Parc, 2015.
- . *Le courage d’être-soi: Journal d’Etty Hillesum, Troisième Cahier*. Gragny: Editions Le Parc, [s.d.].
- Mazziotti, Maria Pia, & Gerrit Van Oord (eds.). *Etty Hillesum, Diario 1941-1943: Un mondo ‘altro’ è possibile*. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2002.
- Mazziotti, Maria Pia, & Simona Lattarulo. *La vita segreta delle parole: Alba de Céspedes, Etty Hillesum, Edith Stein, Simone Weil, Maria Zambrano*. Sant’Oreste: Apeiron editori, 2007.
- McCarthy, Patricia. *The Girl Who Learned How to Kneel*. Strathfield, NSW: St. Pauls Publications, 2013.
- . *La jeune fille qui apprit à se mettre à genoux: Histoire d’Etty Hillesum*. Nouan-Le-Fuzelier: Editions des Béatitudes, 2014.
- McDonough, William C. “Etty Hillesum’s Learning to Live and Preparing to Die: *Complacentia Boni* as the Beginning of Acquired and Infused Virtue.” *Journal of the Society of Christian Ethics* 25, no. 2 (2005): 179-202.
- . “Etty Hillesum as moral-theological guide: From fear to love’s givenness and at-riskness.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 90-118
- . “Can Religion Help Heal a World Broken by Trauma? Etty Hillesum as Our Ancestor in the *Qahal Goyim*.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 253-268.
- Meeüs-Michiels, Isabelle. “Avec Etty Hillesum: Sept clés pour simplifier sa vie intérieure.” *Famille Chrétienne* no. 1737 (April 2011).

- Meijer, Jaap. *Als Maggied vergeten: Doctor Levie Hillesum 1880-1943: De vader van Etty*. Heemstede: s.n., 1992. [privately printed]
- . *De Odyssee van een joods docent: Dr Levie Hillesum 1911-1924*. Heemstede: s.n., 1992. [privately printed]
- . “Als maggied vergeten: Doctor Levie Hillesum 1880-1943, de vader van Etty.” In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 135-150.
- . “De Odyssee van een joods docent: Dr. Levie Hillesum 1911-1924.” In *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 151-174.
- Melançon, Louise. “Etty Hillesum.” *L'autre parole* 106 (June 2005). See <http://www.lautreparole.org/articles/632> [retrieved at 5 November 2013].
- Melandri, V. *Fede e obbligo morale negli scritti di Etty Hillesum*. Thesis, Università degli Studi di Bologna, 2000.
- Mendonça, José Tolentino. “A rapariga de Amesterdão.” *Viragem* 58 (January/April 2008): 10-11.
- Mennicken, Peter. “Gespräche mit Gott, der uns nicht helfen kann: Etty Hillesum: Tagebücher.” In: *Herzstücke: Texte die das Leben ändern*. Edited by Georg Langenhorst & Christoph Gellner. Düsseldorf: Patmos, 2008.
- Mercier, Jean & Isabelle Francq. “Etty Hillesum: Ses inédits retrouvés.” *La vie* no. 3298 (November 2008).
- Merlatti, Gabriella. *Etty Hillesum: Un cuore pensante*. Milano, Ancora, 1998.
- Metz, Tineke. “Een zoektocht naar Etty Hillesum.” Metz Audiovisuals, 2001. [Documentary]
- Michman, Joseph & Hartog Beem. *Pinkas: Geschiedenis van de joodse gemeenschap in Nederland*. Ede: Kluwer, 1985.
- Miconi, Emanuela. *Etty Hillesum: La forma perfetta*. Prefazione di Roberto Celada Ballanti. Trento: Il Margine, 2015.
- Millot, Catherine. *La vie parfaite: Jeanne Guyon, Simone Weil, Etty Hillesum*. Paris: Gallimard, 2006.
- Minardi, Marco, “L’Occupazione tedesca e la resistenza in Olanda.” *ALFAzeta* no. 60 (1996): 16-19.
- Minco, Marga. “Het verstoorde leven: Dagboek van Etty Hillesum 1941-1943.” *Studia Rosenthaliana* 16, no. 2 (1982): 96-98.
- . “De kroniekschrijfster van onze lotgevallen.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 1-5.
- Mol, Jurrien. “Etty Hillesum – een paradigmatisch religieus leven: De visie van Rowan Williams.” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 13-28.
- Molen, Janny van der. *Goed en Kwaad: Een studie naar de vraag in hoeverre dagboekschrijfster Etty Hillesum (1914-1943) in haar denken over goed en kwaad geïnspireerd en beïnvloed is door literatuur van psychiater Carl Gustav Jung (1875-1961)*. Thesis, University of Amsterdam, 2001.

- . “‘Ik word alweer naar Jung getrokken’: Goed en kwaad in het werk van Etty Hillesum en Carl Gustav Jung”. In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 36-49.
- . “Besprekingen van en gedachten bij Tjeu van den Berk ‘In de ban van Jung’.” In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 199-209.
- . “‘I keep being drawn towards Jung’: Good and evil in the work of Etty Hillesum and Carl Gustav Jung.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 227-243.
- Molen, Janny van der & Klaas A.D. Smelik. *Ik zou lang willen leven: Het verhaal van Etty Hillesum*. Amsterdam: Balans, 2014.
- Molen, Janny van der, Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord, Meins G.S. Coetsier, Denise de Costa & Jurjen Wiersma (eds). *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Gent: Academia Press, 2013.
- . *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014.
- Molen, Janny van der, Klaas A.D. Smelik, Marja Clement, Meins G.S. Coetsier, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma, *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015.
- Molder, Maria Filomena. “O coração pensante e a faculdade de julgar.” *Intervalo*, no. 2 (May 2006): 22-48.
- . “Why is Etty Hillesum a great thinker?” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 399-418.
- Montone, Tina. “Qualcosa su Westerbork: L’inferno concentracionario di Etty Hillesum.” *Intersezioni* 30, no. 2 (2010): 205-228.
- Moormann, Christina. “Mystiek, psychotherapie en Etty Hillesum.” *Prana*, 149 (June/July 2005): 44-52.
- Morrill, Barbara. “The Contours of These Times: Etty Hillesum as Chronicler of Love Transcending Hate in Her Times, for Our Time, for All Time.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 269-280.
- Mounic, Anne. “A propos d’Etty Hillesum.” *Temporel* (September 2007).
- Mulder, Hans. *Kunst in crisis en bezetting: Een onderzoek naar de houding van Nederlandse kunstenaars in de periode 1930-1945*. Antwerpen / Utrecht: Het Spectrum, 1978.
- Mucznik, Esther. “Esculpindo uma estátua interior.” *Viragem* 58 (January/April 2008): 12-17.

- Nagel, Alexandra. "Julius Spier zocht en vond houvast in de Bijbel: Etty Hillesum volgde hem." In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 77-91.
- . "Protocollen en vellen boterhampapier: Inventarisatie van een verzameling handanalysen uit de school van Julius Spier." In: *Etty Hillesum in perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 61-75.
- . "Uitgever Julius Spier en Iris-Verlag." *De Boekenwereld* 28, nr. 4 (2012): 237-251.
- . "Een drieluik van Hes Hijmans." In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 205-217.
- . "Figureerde Etty Hillesum als schoolmeisje in de Avonturen van Pieterjoris?." *Lessen* 8, nr. 2 (2013): 34-37.
- . "Spier cercò conforto nella Bibbia ed Etty Hillesum lo seguì." In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste, 2013, 58-73.
- . "Herta Levi, de onzichtbare figuur in de dagboeken van Etty Hillesum." *Tijdschrift voor Biografie* 3, no. 3 (2014): 27-38.
- . "Met 26 jaar opnieuw beginnen ... is niet mogelijk': Een portret van Jan Bool, Etty Hillesums studiegenoot." In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 151-165.
- . "Herta Levi, de onzichtbare figuur in de dagboeken van Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 93-106.
- . "De Hillesum-stamboom." In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 189-197.
- . "Leonie Snatager en het Joodse vraagstuk." In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 51-69.
- . "Loekie, de onverwoestbare zwerfster op de hoge dansbenen." In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 171-175.
- . "Vriendschap en therapie: Verstrengelde relaties tussen Julius Spier, Leonie Snatager en Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 183-209.
- . "Wanneer schreven Henny Tideman en Etty Hillesum in *Levenskunst*?: Een reconstructie." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 147-158.
- . "Henny Tideman en de wijsheden van Julius Spier en anderen." In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 159-167.
- . "Etty Hillesum, a devoted student of Julius Spier." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 273-284.

- . “Etty Hillesum en de Joods-Amsterdamse toneelwereld.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 167-190.
- . “Etty Hillesum’s Hand Analysis: The Prologue to Her Diaries.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 281-291.
- . *De psychochiroloog Julius Spier en de handleeskunde in het interbellum*, PhD thesis, Universiteit Leiden, 2020.
- . “Woord vooraf bij ‘Wie was de ‘S.’ van Etty?’” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 47-50.
- . “Aimé van Santen en het protocol met hindernissen”. In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 83-99.
- Nagel, Alexandra & Ria van den Brandt. “‘Three times yes and a thousand fold no!’: Julius Spier writes to Etty Hillesum.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 303-312.
- Nagel, Alexandra & Denise de Costa. “‘Bij jou voor anker gaan’: Vijftien brieven van Etty Hillesum aan Julius Spier.” In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 105-117.
- . “‘With you, I have my anchorage’: Fifteen letters from Etty Hillesum to Julius Spier.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 285-301.
- Navarro Sánchez, Rosana E. *De las razones humanas de la mística a las raíces místicas de lo humano: desde la experiencia espiritual de Etty Hillesum*. Thesis, Pontificia Universidad Javeriana Bogotá Colombia, 2015.
- . *Etty Hillesum: Mística y humanidad*. Bogotá: Editorial Pontificia Universidad Javeriana, 2017.
- . “Suffering, Silence, and Wisdom in the Life of Etty Hillesum.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 293-303.
- Nave, Jean-Pierre. “Mais qu’a donc à nous dire Etty Hillesum?” *La Croix* (20 April 2013). See <http://www.amisdettyhillesum.fr/docs/Etty%20Article%20de%20JPN.jpg> [retrieved at 5 November 2013].
- Neiman, Alven M. “Self Examination, Philosophical Education and Spirituality.” *Journal of Philosophy of Education* 34, no. 4 (2000): 571-590.
- Neitzel-Tideman, Henriëtte M. “Wie was de ‘S.’ van Etty?” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 51-72.
- Neri, Nadia. “Vrouwelijke identiteit en opoffering.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 146-155.

- . “Etty Hillesum: Identità femminile e sacrificio.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 145-154.
- . “Etty Hillesum: Paradigma vivente di femminilità integrale.” *ALFAzeta* no. 60 (1996): 38-42.
- . *Un’estrema compassione: Etty Hillesum testimone e vittima del Lager*. Milano: Mondadori, 1999.
- . “Etty Hillesum: Un’estrema compassione, la risposta esemplare di una vittima di fronte al male estremo.” In: *Si può sempre dire un sì o un no: I Giusti contro i Genocidi degli Armeni e degli Ebrei*. Milano: Cleup, 2001.
- . “La scrittura in Etty Hillesum tra ricerca artistica ed ansia di memoria.” In: *Oltre la persecuzione*. Edited by Roberta Ascarelli. Roma: Carocci, 2004.
- . “Etty Hillesum’s psychological and spiritual path: Towards an ethics of responsibility.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 419-427.
- Newell, John Philip. *A New Harmony: The Spirit, the Earth and the Human Soul*. San Francisco: Jossey-Bass, 2011.
- Nissen, Peter. “‘O – Meester, dat ik niet zo begerig zij’: Etty Hillesum en Franciscus van Assisi.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 283-287.
- . “‘...onverdeeld van hart en innerlijk eenvoudig...’: Etty Hillesum en Thomas a Kempis.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 289-292.
- . “‘De heilige lichtsinnigheid...’: Etty Hillesum en Ebba Pauli.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 293-298.
- Nitzan, Tal. “I remember Etty Hillesum.” *Bridges: A Jewish Feminist Journal* 12, no. 2 (2007): 65-66.
- Noble, Philippe. “Het dubbel filter: De dagboeken en de brieven van Etty Hillesum in Franse vertaling.” In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 93-109.
- . “Le texte d’Etty Hillesum, de l’original à la traduction française: Un cheminement singulier.” *Revue française de linguistique appliquée* 8 (2/2003): 19-31.
- Nocelli, Maria Giovanna. “Etty Hillesum: Vedetta della verità.” *Prospettiva Persona* no. 24 (1998).
- . “A te, cuore pensante del lager.” *Lettere 0* (April 1998).
- . “Il cuore moltiplicato del mondo: Etty Hillesum – Edith Stein.” *Poietica* no. 11 (March 1999).
- . *Oltre la ragione: Risonanze filosofiche dal pensiero e dall’itinerario esistenziale di Etty Hillesum*. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2004.
- . *Se amare è chiedere troppo: Leggendo Etty Hillesum*. Roma: Edizioni Pro Sanctitate, 2004.

- Nocita, Maria Gabriella. "Sentire la vita: Etty Hillesum si fa parola." In: *La comunicazione umanante: Ermeneusi di un mistero*. Edited by G. Scaramuzzo. Roma: Aracne, 2009.
- . "Feeling life: Etty Hillesum becomes word." In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 279-295.
- . *Etty Hillesum: Dalle tenebre della Shoah una paideia per umanarsi: Spunti ermeneutici dalla filosofia dell'Educazione di Edda Ducci*. Thesis, Rome: Libera Università Maria SS. Assunta, 2012.
- . "Etty Hillesum: quale Dio? Un modello del Dio personale di Ulrich Beck?" In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013, 74-93.
- . "Etty Hillesum en Primo Levi tussen de verdrinkenen en de geleerden: Ervaringen van innerlijke vrijheid." In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 139-158.
- . "Etty Hillesum and Primo Levi among the *drowned* and *saved*: Experiences of inner freedom." In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 170-191.
- . "Feeding the Soul: Etty Hillesum's Pedagogical and Spiritual Path." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 305-314.
- O'Connor, Elizabeth. "The Thinking Heart." *Sojourners* 14 (October 1985): 40-42.
- Okken, Riet. *De kracht van de bestemming*. Deventer: Ankh-Hermes, 1988.
- Oord, Gerrit Van. *L'esperienza dell'Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 1990.
- . "Etty Hillesum: O perché l'odio non aiuta il mondo." *ALFAzeta*, no. 60 (1996): 60-85.
- . "Note biografiche su Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum, Diario 1941-1943: Un mondo 'altro' è possibile*. Edited by Maria Pia Mazziotti & Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2002, 45-52.
- . "Het dagboek van Etty Hillesum in Italië." *Filter: Tijdschrift over vertalen*, 9 no. 3 (2002): 49-55.
- . "Italiaans enthousiasme: Het dagboek van Etty Hillesum in Italië." In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 111-127.
- . "Etty Hillesum en Edith Stein: Over een ontmoeting die nooit heeft plaats gehad." In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 50-58.

- . “Etty Hillesum ed Edith Stein: La storia di un incontro mai avvenuto.” *Con Etty Hillesum: Quaderno di informazione e ricerca* no. 1 (2009): 46-57.
- . “Two Voices from Westerbork: Etty Hillesum and Philip Mechanicus on the Transport from Camp Westerbork on 24 August 1943.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA, Brill, 2010, 313-334.
- . “Het vertrek: Een reconstructie van de onverwachte deportatie van de familie Hillesum uit kamp Westerbork op 7 september 1943.” In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 115-130.
- . “Omnia salva: Brieven van Louis Hillesum en anderen aan Christine van Nooten.” In: *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 77-128.
- . “Historie en legende rondom het gezin van Louis en Riva Hillesum: Een beschouwing over *Mischa's spel en de ondergang van de familie Hillesum*.” In: *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A. D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 139-152.
- . “Rectificatie.” In: *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 153-156.
- . “Etty Hillesum (Middelburg 1914 - Auschwitz 1943). Scrittura e spiritualità nei diari e nelle lettere.” In: *Harba lori fa! Percorsi di letteratura fiamminga e olandese*. Edited by J. Koch, et al. Naples: Napoli University Press, 2012, 529-543.
- . “Eerherstel of terugkeer? Jaap Meijers visie op Levie / Louis Hillesum.” In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 121-134.
- . “Introduzione.” In *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013, 8-18.
- . (ed.) *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013.
- . “Amor Fati. Abel Herzberg intervistato da Wim Ramaker.” In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013, 19-23.
- . “La partenza. L'inaspettata deportazione della famiglia Hillesum dal campo di Westerbork: Una ricostruzione.” In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013, 149-167.
- . “Een Venetiaanse werkplaats: Het Hillesum-onderzoek van Isabella Adinolfi.” In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 71-74.
- . “Elementen voor de vorming van een nieuwe mens: Maria Gabriella Nocita interpreteert Etty Hillesum en Primo Levi.” In: *Etty Hillesum weer thuis in*

- Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 135-138.
- . “Andermans veren: Hoe Etty Hillesum leentjebuurt speelde bij Albert Verwey en Simon Vestdijk.” In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 139-158.
- . “Oprecht bewonderd en streng beoordeeld: Tzvetan Todorovs beeld van Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 141-156.
- . “De dingen zeggen zoals ze zijn: Giancarlo Gaeta’s visie op Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 167-172.
- . “The departure: A reconstruction of the unexpected deportation of the Hillesum family from Camp Westerbork on Tuesday, 7 September 1943.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 157-180.
- . “Vertalen en vertellen: Giacoma Limentani.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 153-155.
- . “Louis Hillesum, een ‘stijf deftig’ docent.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 191-198.
- . “Etty Hillesum: Parole per un futuro altro.” *Educazione aperta. Rivista di pedagogia critica*, n. 4 (Summer 2018), 62-74.
- . “Een geslaagde culturele transfer belicht: De Etty Hillesum-tentoonstelling in Rimini, augustus 2019.” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 111-121.
- Oord, Gerrit Van, Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier, Denise de Costa, Janny van der Molen & Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Gent: Academia Press, 2013.
- . *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014.
- Oord, Gerrit Van, Klaas A.D. Smelik, Marja Clement, Meins G.S. Coetsier, Janny van der Molen, & Jurjen Wiersma, *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015.
- Oosterwijk, Corrie. *Etty Hillesum: Receptieonderzoek 1959-1989*. Thesis, Leiden University, 1990.
- Overeem, Emmy van. “Esther.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 16-18.
- Pach, Manja. “Brief aan Etty Hillesum, maart 2006.” *Agenda / Nieuwsbrief van het Etty Hillesum Centrum* (May/August 2006).

- . “Een dierbaar woord uit het werk van Etty Hillesum.” *Praktische Humanistiek: Themanummer Etty Hillesum* 9, no. 1 (1999): 47-51.
- Pach, Manja, Ton Jorna & Klaas A.D. Smelik. “Huiswerk voor de eigen werkplaats: De actualiteit van Etty Hillesum.” *Rondom het Woord* 42, no. 2 (2000): 5-13.
- Paillet, Paule. “Une jeune femme au péril de la mort.” *Informations sociales* 145 (2008): 29-30.
- Pantanella, Giorgio. *Etty Hillesum: La ragazza che ospitò Dio*. Villa Verucchio: Pazzini Stampatore Editore, 2012.
- Parc Locmaria, Marie-Hélène du. «*Tant souffrir et tant aimer*» selon Etty Hillesum. Paris: Salvator, 2011.
- . “Etty Hillesum ou la joie dans la souffrance.” See <http://www.paroles.ch/entre-vous-soit-dit/395-hilleseum-parc-locmaria> [retrieved at 5 November 2013].
- Parker, Judith. *The spirituality of Etty Hillesum: Its sources and legacy*. Thesis, Lampeter: University of Wales, 2007.
- Passanti, Chiara. “Bij het vertalen van ‘Het verstoorde leven.’” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 156-159.
- . “Tradurre Etty Hillesum.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 89-92.
- Patterson, David. *Along the Edge of Annihilation: The Collapse and Recovery of Life in the Holocaust Diary*. Seattle: University of Washington Press, 1999.
- . “Through the Eyes of Those Who Were There.” *Holocaust and Genocide Studies* 18, no. 2 (2004): 274-90.
- Pellegrino, Vincenza. “Etty Hillesum: La capacità di riposare su se stessi: Intervista a Chiara Passanti.” *ALFAzeta*, no. 60 (1996): 68-71.
- Peña Esquivel, William Augusto, “Am I Really a Woman? A Question About Female Identity in Etty Hillesum.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 315-324.
- Perrini, Marta. “Parallelen tussen Etty Hillesum en Sophie Scholl.” In: *Etty Hillesum in perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 15-32.
- . “Etty Hillesum e Sophie Scholl: Itinerari paralleli.” In: *La Rosa bianca: La sfida della responsabilità*. Edited by Marta Perrini. Milano: IPOC Press, 2013, 90-107.
- . “Etty Hillesum and Sophie Scholl: Sisters in fate.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 192-204.
- Petraglio, Renzo. “Un sigillo di amore contre il caos.” *ALFAzeta*, no. 60 (1996): 76-81.
- Petrignani, Sandra. “La scelta di Etty.” *Panorama* (7 October 1990): 23.
- Pevenage, Debbie. *‘Het harmonisch rollen uit Gods hand lukte niet zo erg’: Worsteling en evenwicht in de dagboeken van Etty Hillesum*. Thesis, Ghent University, 2007.

- . “‘There was little of that harmonious rolling out of God’s hand’: Struggle and balance in the diaries of Etty Hillesum.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 253-268.
- Philippe, Jacques. *La liberté intérieure*. Burtin: Éditions des beatitudes, 2002.
- . *Interior freedom*. New York: Scepter publishers, 2007.
- . “Etty Hillesum, maintenir la flamme.” *Feu et Lumière* 226 (March 2004).
- Piechowski, Michael M. “Etty Hillesum: The Thinking Heart of the Barracks.” *Advanced Development* 4 (1992): 105-18.
- . “Is Inner Transformation a Creative Process?” *Creativity Research Journal. Special Issue: Creativity in the Moral Domain* 6, no. 1-2 (1993): 89-98.
- Pisi, Guido. “I campi di concentramento nazisti e lo sterminio delle minoranze.” *ALFAzeta*, no. 60 (1996): 20-27.
- Pissinger, Stéphanie. ‘...bis eines Tags es keinen Sinn mehr haben wird zu sagen: Morgen’: *Literarische Verarbeitung von KZ-Erfahrungen 1933-1994*. Thesis, Freiburg: Albert-Ludwigs-Universität, 2011.
- Pita, Nélio, “Entre a vida e a morte: O universo interior de Etty Hillesum.” *Viragem* 58 (January/April 2008): 18-21.
- Pivot, Bernard. “Comme une soeur perdue et retrouvée.” *Le journal du dimanche* (27 November 2010). See <http://www.lejdd.fr/Chroniques/Bernard-Pivot/La-chronique-de-Bernard-Pivot-dans-le-JDD-236544> [retrieved at 9 November 2013].
- Pleshoyano, Alexandra. *L’expérience de la nuit chez Etty Hillesum à la lumière de Saint Jean de la Croix: Une herméneutique de la démaîtrise*. Thesis, Université de Sherbrooke, 2002.
- . “Croissance spirituelle et transformation des rapports femme-homme chez Etty Hillesum.” In: *Femme-Homme: Considérations sur l’expérience de la rencontre: Lectures théologiques, spirituelles et littéraires*. Edited by P. Snyder & M. Pelletier. Sherbrooke: Ed. GGC, 2003, 121-141.
- . “Etty Hillesum: Désirs sexuels et désir spirituel.” *Sciences Pastorales, Femmes et expériences spirituelles* 22, no. 2 (2003): 33-46.
- . “Etty Hillesum: For God and with God.” *The Way* 44, no. 1 (2005): 7-20.
- . “L’autobiographie et le journal intime comme contemplation rétrospective de Dieu: À propos de Etty Hillesum et d’Ignace de Loyola.” In: *Variations sur dieu: Langages, silences, pratiques*. Edited by François Coppens. Brussels: Facultés Universitaires Saint Louis, 2005, 281-305.
- . “Etty Hillesum: A Theological Hermeneutic in the Midst of Evil.” *Oxford Journals, Humanities, Literature and Theology* 19 (September 2005): 221-237.
- . “Etty Hillesum: ‘Ce sera à moi d’aider Dieu.’” In: *Un Dieu qui agit?* Edited by Robert Mager. Montreal: Fides, 2006, 165-180.
- . “L’autoportrait spirituel d’Etty Hillesum.” *La faute à Rousseau* 5 (2006): 28-29.

- . “Etty Hillesum: De l’écoute à la parole.” *Cahiers de spiritualité ignatienne: Aujourd’hui dire Dieu*, Publication du Centre de Spiritualité Manrèse no. 116 (2006): 97-104.
- . *Etty Hillesum, l’amour comme ‘seule solution’: Une herméneutique théologique au cœur du mal*. Münster: LIT Verlag, 2007.
- . “L’espace ‘inspiré’ dans les écrits d’Etty Hillesum: Une spiritualité sans structure confessionnelle.” *Cahiers de spiritualité du séminaire saint Charles* (2007).
- . “Bricolage et herméneutique au cœur du mal: À la mémoire d’Etty Hillesum.” In: *Bricoler la mémoire: La théologie et les arts face au déclin de la tradition*. Edited by M. Koopman-Thurlings & Ria van den Brandt. Paris: Cerf, 2007, 133-149.
- . “L’héritage spirituel d’Etty Hillesum: ‘Je me sens comme une des nombreuses héritières d’un grand legs spirituel.’” *Studies in Religion / Sciences Religieuses* 37/1 (2008): 63-79.
- . “Etty Hillesum.” In: *Et Dieu dans tout ça!* Edited by Louis Lesage. Montreal: Fides, 2008, 25-37.
- . *J’avais encore mille choses à te demander: L’univers intérieur d’Etty Hillesum*. Montreal / Paris: Novalis / Bayard, 2009.
- . “Etty Hillesum: Love Calls for Spiritual Discernment.” *Religious Studies and Theology* (2009): 241-268.
- . “Etty Hillesum et Leonard Cohen: Deux Juifs errant vers une spiritualité sans ‘églises.’” In: *Études du religieux contemporains*. Edited by Patrick Snyder & Martine Pelletier. Montreal: Fides, 2010.
- . “Etty Hillesum: Prier dans la nuit.” *L’aventure intérieure* (2010): 12-15.
- . “Etty Hillesum and Julius Spier: A ‘Spierituality’ on the fringe of religious borders.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden/Boston, MA: Brill 2010, 43-75.
- . “Die Liebe als ‘einzige Lösung’: Das spirituelle Erbe der Etty Hillesum.” In: *LIEBE – mehr als Gefühl: Philosophie – Theologie – Einzelwissenschaften*. Edited by Werner Schüßler & Marc Röbel. Paderborn: Schöningh, 2015, 249-271.
- Pomi, Massimo. “Lavorando a noi stessi: L’educazione spirituale secondo Etty Hillesum.” *Orientamenti Pedagogici* 61, no. 2 (2014): 297-321.
- Popp, Friederike. *Bedrängt und unendlich geborgen: Begegnungen mit Etty Hillesum*. Münsterschwarzach: Vier-Türme-Verlag, 2014.
- Porto, Bruno Di. “Etty Hillesum: La ragazza che prese Dio per mano.” *Il Tempo e l’Idea: Una finestra ebraica sul mondo: Quindicinale di attualità e cultura*, no. 8-10 (2000): 59-65.
- Pot, Mieke. *Doorkruist land: De contemplatieve weg*. [’s-Gravenhage:] Uitgeverij Lente, 2014.
- Pres, Terrence Des. “Eros, God and Auschwitz.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 68-73.
- Presser, Jacques. *De nacht der Girondijnen*. Amsterdam: Meulenhoff, 1957. [novel]

- . *Ondergang: De vervolging en de verdelging van het Nederlandse Jodendom 1940-1945*. 's Gravenhage: Staatsuitgeverij, 1965.
- . *Ashes in the Wind: The Destruction of Dutch Jewry*. Transl. from Dutch by Arnold J. Pomerans. Detroit: Wayne State University Press, 1968.
- Purcell, Brendan. "Foundations for a judgement of the Holocaust: Etty Hillesum's standard of humanity." In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 125-146.
- . *From Big Bang to Big Mystery: Human Origins in the Light of Creation and Evolution*. Dublin: Veritas, 2011.
- Putman, E. *Worden wie je bent: Etty Hillesum en het lot*. Thesis, Nijmegen University, 1986.
- Putte, Josée van de. *Etty Hillesum*. Thesis, Titus Brandsma Institute, Nijmegen, 2017.
- Puyo, Jean. "Etty Hillesum vit l'enfer de ses frères juifs." *La Vie* 2451 (August 1992). See <http://www.lavie.fr/archives/1992/08/20/etty-hillesum-vit-l-enfer-de-ses-freres-juifs,1278203.php> [retrieved at 5 November 2013].
- Quinzio, Sergio. "Attacamento alla vita e pietà." In: *L'esperienza dell'Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 1990, 155-160.
- Ramaker, Wim. "Amor Fati: Wim Ramaker in gesprek met Abel Herzberg." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 11-15.
- Rastello, Luca. "Etty Hillesum: Diario 1941-1943." *L'indice del mese* no. 1 (January 1986).
- Rasy, Elisabetta. "Etty Hillesum: La luce del Lager." *Io Donna* (2002): 43-44.
- Regenhardt, J.W. "De Weg Naar Westerbork." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by G. J. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 192-209.
- . *Mischa's spel en de ondergang van familie Hillesum*. Amsterdam: Balans, 2012.
- Reitsma, Anneke. "'Ik bloei van binnen met de dood tot bloem': Naar aanleiding van dagboek en brieven van Etty Hillesum." *BZZLLETIN* 107 (June 1983): 3-16 & 22.
- . "'Ik bloei van binnen met de dood tot bloem: Naar aanleiding van dagboek en brieven van Etty Hillesum.'" In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 99-132.
- . "'Men moet zichzelf het vaderland zijn': Over Etty Hillesum en de innerlijke noodzaak van haar schrijverschap." *Parodos* 31 (April 1992): 29-37.
- Remy, Gérard. "Etty Hillesum et saint Augustin: L'influence d'un maître spirituel?" *Recherches de science religieuse* 95, no. 2 (2007): 253-280.
- Reve, Karel van het. "Het korte leven van Etty Hillesum." In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 41-43.
- Ribeiro Ferreira, Maria Luísa. "Spinoza and Etty Hillesum: Two different views of God." In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The

- Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 147-157.
- . “A Powerless God: Etty Hillesum and Dietrich Bonhoeffer.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 325-340.
- Rijper, Erna. “‘Ernst maken met de dingen van het lichaam’: Een onderzoek naar lichamelijkheid in het leven van Etty Hillesum aan de hand van de woordbeschrijvingen ‘mond,’ ‘vermoedheid,’ ‘menstruatie,’ ‘schaamte.’” Thesis, Humanistic University Utrecht, 2002.
- Rogers, Gary P. *New life in attentiveness to our dying: A view of spiritual direction in the light of an analysis of an interrupted life, the dairies of Etty Hillesum and H.U. von Balthasar’s A theological anthropology*. Thesis, General Theological Seminary, 1985.
- Romeo, Enzo. *Diari a confronto: Anna Frank e Etty Hillesum*. Roma: Ancora, 2017.
- Rotondo, Arianna. “Parole dall’anima e la scrittura infinita: L’irrequietezza «sacra» di Etty Hillesum.” In: *Maestri cercando: Per i quarant’anni d’insegnamento di Antonio Di Grado*. Edited by Rosario Castelli. Acireale: Bonanno, 2015, 131-160.
- Ruedin, Luc. “Une guerre à l’envers: Etty Hillesum.” *Choisir, Revue Culturelle* 610 (October 2010): 13-16.
- . “Etty Hillesum: Un témoin pour notre temps.” *Christus* 228 (October 2010).
- Russo, Fabio. “Rainer Maria Rilke, Etty Hillesum, Giorgio Voghera: L’altro e la morte nell’esistenza compresso.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 93-108.
- Salvo, Laura De. “Etty Hillesum: Un cuore pensante: Sentire ed esserci.” *Annali di scienza della cultura e della religione* (2001): 289-311.
- Saut, Charlotte Arnoux. *Le journal de la souche de bouleau*. Laboissière: Éditions Isoréa, 2011.
- Sauto, Martine de. “Etty Hillesum, un long dialogue avec Dieu.” *La Croix* (November 2008).
- Scarsato, Fabio. *Francesco d’Assisi e Etty Hillesum*. Padova: Edizioni Messaggero Padova, 2013.
- Scholten, Wim. “Søren Kierkegaard en Etty Hillesum: Een vergelijking.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 74-88.
- Schrijvers, Piet. “Een filosoof in bezettingstijd: Over Seneca’s brieven en het dagboek van Etty Hillesum.” In: *De mens als toeschouwer: Essays over Romeinse literatuur en Westeuropese tradities*. Amsterdam: Ambo, 1986, 190-208.
- . “De dagboeken van Etty Hillesum en de brieven van Seneca.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 89-98.
- . “I diari di Etty Hillesum e le lettere di Seneca.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 109-120.

- . “Etty Hillesum in joodse contexten.” In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 37-56.
- . “I contesti ebraici di Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l’opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2013, 94-106.
- . “Etty Hillesum in Jewish contexts.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 315-331.
- . “De dagboeken van Etty Hillesum en de brieven van Seneca.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 201-210.
- Semeraro, MichaelDavide. *Etty Hillesum: Dio matura: Un viaggio in quaranta tappe*. Foreword by Christiana Dobner & André Louf. Molfetta: Edizioni La Meridiana, 2005, 2013³.
- . *Etty Hillesum: Umanità radicato in Dio*. Milano: Paoline Editoriale Libri, 2013.
- . *En Carême avec Etty Hillesum*. Translated by soeur Ginevra Maria. Paris: Editions Salvator, 2016.
- Semino, Gabriele. “Un ritratto di Etty Hillesum a cent’anni dalla nascita.” *La Civiltà Cattolica* nr. 3926 (18 January 2014): 142-156.
- Sessi, Frediano. “L’altro nell’io: Etty Hillesum ed il conflitto dell’essere.” *ALFAzeta* no. 60 (1996): 32-37.
- Shirley, I. S. *Five Holocaust Diaries (Anne Frank, Moishe Flinker, Eva Heyman, Etty Hillesum, Dawid Sierakowiak)*. Thesis, Union Institute and University, 2004.
- Siertsema, Bettine. *Uit de diepten: Nederlandse egodocumenten over de nazi concentratiekampen*. Vught: Skandalon, 2007.
- . “Etty Hillesum (1914-1943) and Abel Herzberg (1893-1989): Two Dutch chroniclers of the Shoah.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden/Boston, MA: Brill, 2010, 297- 312.
- . “Niet haten: Etty Hillesums visie op de nazi’s”. In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 49-58.
- . “Etty Hillesum’s views on the Nazis and their henchmen.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 270-281.
- . “De spiritualiteit van A.J.C. van Seters (1885-1968), de samensteller van *Levenskunst*.” In: *Veel mooie woorden: Etty Hillesum en haar boekje Levenskunst*. Edited by Ria van den Brandt & Peter Nissen. Hilversum: Verloren, 2017, 135-145.

- . “Ies Spetter, collega van Etty Hillesum in kamp Westerbork.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 211-224.
- . “New Light on Etty Hillesum’s Actions in Camp Westerbork.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 341-351.
- Sievers, Joseph. “‘Aiutare Dio’: Riflessioni su vita e pensiero di Etty Hillesum.” *Nuova Umanità* 17, no. 3-4 (1995): 113-127.
- . “‘To Help God’: Reflections on the Life and Thought of Etty Hillesum,” *SIDIC* 28, no. 3 (1995): 9-16.
- . “Aider Dieu: Réflexion sur la vie et la pensée d’Etty Hillesum.” *Service international de Documentation judéo-chrétienne* 28, no. 3 (1995): 9-17.
- Silverstone, Jennifer. “An Interrupted Life: The Diaries and Letters of Etty Hillesum 1941-43 by Etty Hillesum.” *British Journal of Psychotherapy* 18, part 2 (2001): 291-295.
- Smelik, Johanna F. “Het ‘zusje’ van Etty Hillesum: Interview by Anke Manschot.” *Opzij* 21, no. 7 (July/August 1993): 118-121.
- Smelik, Klaas A.D. “Het godsbeeld bij Etty Hillesum.” *Rondom het Woord* 26, no. 2 (1984): 82-88.
- . “Reacties op Etty Hillesum.” *Rondom het Woord* 27, no. 4 (1985): 65-70.
- . “Etty Hillesum veertig jaar na de Bevrijding.” *OJEC periodiek*, no. 2 (April 1985): 3-4.
- . “Etty Hillesum.” In: *Bewogen grensgangers: 52 overwegingen*. Edited by A. Bakker. Hilversum: Gooi & Sticht, 1987, 34-36.
- . “Reacties op Etty Hillesum.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 210-219, 228-230.
- . “Etty Hillesum.” In: *The Blackwell Companion to Jewish Literature: From the Eighteenth Century to the Present*. Edited by G. Abramson. Oxford: Blackwell, 1989, 335-336.
- . “Le edizioni dell’opera di Etty Hillesum.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 121-125.
- . “L’immagine di Dio in Etty Hillesum.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 161-168.
- . “Geen heilige maar een begenadigd schrijfster.” *Werkschrift* 14, no. 1 (1994): 26-32.
- . “Una testimone in anticipo sui tempi.” *ALFAzeta* no. 60 (1996): 28-31.
- . “Schipper, Klaas Abe.” In: *Bibliografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse protestantisme*, deel 4. Edited by J. van den Berg et al. Kampen: Kok, 1998, 387.
- . “Invalshoeken in het onderzoek naar de nagelaten werken van Etty Hillesum.” *Praktische Humanistiek: Themanummer Etty Hillesum* 9, no. 1 (1999): 52-58.
- . “Gedenken is doen: Van een bundel cahiers tot een wereldwijde publicatie.” In: *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003, 21-36.

- . “Hillesum: Heilige of martelares?” *Tertio* 4, no. 198 (2003): 8-9.
- . “Nieuwe publicaties over Etty Hillesum in haar zestigste sterfjaar.” *De Stem van het Boek* 14, no. 4 (2003): 1-5.
- . “Volledig leven tot de laatste ademtocht: Etty Hillesum, heilige of martelares?” *VolZin* 3, no. 2 (2004): 28-32.
- . “De keuze van Etty Hillesum om niet onder te duiken.” In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 59-73.
- . “Hillesum, Esther (Etty).” In: *Joden in Nederland in de twintigste eeuw: Een biografisch woordenboek*. Edited by Rena Fuks-Mansfeld. Utrecht: Spectrum, 2007, 137-138.
- . “Wat is het EHOC? Het Etty Hillesum Onderzoekscentrum (EHOC) in Gent opgericht.” In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 116-118.
- . “Etty Hillesum congres in Gent – Durf denken.” *Joods Actueel* no. 23 (December 2008): 45.
- . “A short biography of Etty Hillesum (1914-1943).” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 21-28.
- . “Etty Hillesum and her God.” In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden / Boston, MA: Brill, 2010, 75-102.
- . “Een merkwaardige vondst: Nieuwe teksten van Etty Hillesum uit een vuilnisbak.” In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 5-10.
- . “Is Etty Hillesum een martelaar?” In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 69-75.
- . “Romantiek aan de IJssel: De eerste ontmoeting tussen Etty Hillesum en Klaas Smelik senior.” In: *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 49-60.
- . “Voorbij het vijanddenken: De visie van Etty Hillesum geplaatst in een Bijbels kader.” In: *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 129-137.
- . “Preface.” In: Roman Kroke, *The Spider and its Web: Insights into the Thinking Heart of the Dutch Jew Etty Hillesum (1914-1943)*. Wavre: Mediel, 2012, 1-2.

- . “Etty Hillesum 1914-1943.” In: Roman Kroke, *The Spider and its Web: Insights into the Thinking Heart of the Dutch Jew Etty Hillesum (1914-1943)*. Wavre: Mediel, 2012, 5-7.
- . “Vorwort.” In: Roman Kroke, *Die Spinne und ihr Netz: Einblicke in das denkende Herz der holländischen Jüdin Etty Hillesum (1914-1943)*. Wavre: Mediel, 2012, 1-2.
- . “Etty Hillesum 1914-1943.” In: Roman Kroke, *Die Spinne und ihr Netz: Einblicke in das denkende Herz der holländischen Jüdin Etty Hillesum (1914-1943)*. Wavre: Mediel, 2012, 5-7.
- . “Préface.” In: Roman Kroke, *L’araignée et sa toile: Regards sur le coeur pensant d’Etty Hillesum (1914-1943), Juive néerlandaise*. Wavre: Mediel, 2012, 1-2.
- . “Etty Hillesum 1914-1943”, In: Roman Kroke, *L’araignée et sa toile: Regards sur le coeur pensant d’Etty Hillesum (1914-1943), Juive néerlandaise*. Wavre: Mediel, 2012, 5-7.
- . “Biografia di Etty Hillesum.” In: Etty Hillesum, *Diario 1941-1943: Edizione Integrale*. Rome: Adelphi, 2012, 17-26.
- . “De houding van Etty Hillesum tegenover de vervolging van haar volk.” In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies deel, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 17-42.
- . “La scelta di Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l’opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2013, 107-120.
- . “Oltre l’immagine del nemico.” In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l’opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 2013, 121-127.
- . “Knielen op de ruwe kokosmat.” *VolZin* 13, no. 4 (2014): 42-44.
- . *Il concetto di Dio in Etty Hillesum*. Sant’Oreste: Apeiron, 2014.
- . ““Ik geloof eigenlijk helemaal niet in wat men noemt ‘slechte mensen’”: Etty Hillesums visie op het kwaad in de mens.” In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 27-47.
- . “Hillesum: La libertà di Etty ‘Credo in Dio e negli uomini’: L’attualità del suo messaggio giovedì alle Cede.” *Corriera della Sera*, (9 December 2014): 17.
- . *Odio e inimicizia in Etty Hillesum*. Sant’Oreste: Apeiron, 2015.
- . “Ulrich Becks visie op Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 159-169.
- . “Het Etty Hillesum Onderzoekscentrum opent in Middelburg zijn deuren.” *Zeeuws Tijdschrift* 65, nr. 3-4 (2015): 48-49.
- . “‘Mystiek moet rusten op een kristalheldere eerlijkheid’: Etty Hillesum over God en mens”. In: *Etty Hillesum: Volledig Leven* (SPES cahier), edited by Lies Daenen. Leuven & Gent: SPES-forum & Yunus Publishing, 2015, 63-75.
- . “‘Dat merkwaardige bemiddelingslichaam’: Etty Hillesum en de Joodsche Raad.” In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 51-69.
- . “Perspectives of research on Etty Hillesum’s writings.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent*

- University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 11-19.
- . “Etty Hillesum’s reaction to the persecution of her people.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 235-269.
- . “Esther in tweevoud: Een vergelijking tussen de Bijbelse koningin Esther en de schrijfster Esther Hillesum.” In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 157-165.
- . “Etty Hillesum.” In: *Middelburg en de Mediene: Joods leven in Zeeland door de eeuwen heen*. Edited by Klaas A.D. Smelik & Arjan van Dixhoorn. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2017, 193-206.
- . “A short biography of Etty Hillesum (1914-1943).” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 23-30.
- . “To remember is to act: From a bundle of notebooks to a worldwide publication.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 33-49.
- . “Etty Hillesum’s choice not to go into hiding.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 81-101.
- . “Romance down by the river IJssel: The first meeting between Etty Hillesum and Klaas Smelik senior.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 259-271.
- . “Ulrich Beck and Etty Hillesum.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 445-457.
- . “Gabriël Metsustraat 6, Amsterdam.” In: *Joodse huizen 4: Verhalen over vooroorlogse bewoners*. Edited by Frits Rijksbaron, Esther Shaya & Gert Jan de Vries. s.l.: Gibbon Uitgeefagentschap, 2018, 27-34.
- . “‘M’n lieve bureau, de beste plek op aarde’: Etty Hillesum neemt afscheid van haar vertrouwde omgeving.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 225-248.
- . “Onuitwisbare levenskunst van Etty Hillesum.” *AdRem* 29, no. 6 (2018): 12-13.
- . “Het zondagochtendgebed van Etty Hillesum.” *NTT Journal for Theology and the Study of Religion*, 73 no. 1 (2019): 33-41.
- . *Flarden van gesprekken: Etty Hillesum discussieert met vrienden over God, lot, lijden en haat*. Oud-Turnhout / ’s-Hertogenbosch: Gompel&Svacina, 2019.

- . *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Edited by Klaas A.D. Smelik. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019.
- . “‘My Beloved Desk, the Best Place on this Earth’: Etty Hillesum Says Goodbye to Her Familiar Surroundings”, in: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 353-382.
- . “Lot en God bij Etty Hillesum.” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 29-45.
- . “Iets doen voor het nageslacht: De geschiedenis van de publicatie van Etty Hillesums dagboeken.” In: *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020, 141-159.
- Smelik, Klaas A. D. & Ria van den Brandt. “Wachten jullie op mij?” *Etty Hillesum in beeld*. Amsterdam: Balans, 2003. [2nd revised edition in 2016.]
- . *Etty Hillesum in facetten* (Etty Hillesum Studies, 1). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Budel: Damon, 2003.
- . *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007.
- . *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011.
- Smelik, Klaas A.D., Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier (eds.). *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Leiden/Boston, MA: Brill, 2010.
- . *Etty Hillesum in Perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Gent: Academia Press, 2012.
- Smelik, Klaas A.D. & Janny van der Molen. *Ik zou lang willen leven: Het verhaal van Etty Hillesum*. Amsterdam: Balans, 2014.
- Smelik, Klaas A.D., Gerrit Van Oord, Meins G.S. Coetsier, Denise de Costa, Janny van der Molen & Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Gent: Academia Press, 2013.
- . *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014.
- Smelik, Klaas A.D., Marja Clement, Meins G.S. Coetsier, Janny van der Molen, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg*. (Etty Hillesum Studies, 7). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015.
- Smelik, Klaas A.D., Marja Clement, Meins G.S. Coetsier, Gerrit Van Oord, Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk*. (Etty Hillesum Studies, 8). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016.
- Smelik, Klaas A.D., Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma (eds.). *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum conference at Ghent University, January 2014*. (Supplements to the Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Leiden / Boston: Brill, 2017.

- Smelik, Klaas A.D. et al. (eds.). *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking*. (Etty Hillesum Studies, 9). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017.
- Smelik, Klaas A.D. et al. (eds.). *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd*. (Etty Hillesum Studies, 10). Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018.
- . *Etty Hillesum en de receptie van haar dagboeken* (Cahiers Etty Hillesum, 1) Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2020.
- Smelik, Klaas A.D., Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma (eds.). *Reading Etty Hillesum in Context: Writings, life and influences of a visionary author*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018.
- Smelik, Klaas A.D., Manja Pach & Ton Jorna. “Huiswerk voor de eigen werkplaats: De actualiteit van Etty Hillesum.” *Rondom het Woord* 42, no. 2 (2000): 5-13.
- Snyders, Jos. *Etty Hillesum: Ik heb zo lief: De menselijke en gelovige groei van Etty Hillesum: Geloofsgetuigen*. Averbode / Den Bosch: Altiora / KBS, 1993.
- . *De spiritualiteit van Etty Hillesum*. Mechelen: Secretariaat van de religieuzen, 1993.
- Spaltro, Kathleen. “‘A Symbol Perfected in Death’: Etty Hillesum as Moral Exemplar.” *Advanced Development Journal* 3, no. 3 (1991): 61-74.
- Spoor, Corine. “Het succes van Etty Hillesum.” *De Tijd* (7 May 1982): 34-37.
- Steeg, Maria ter. *De verlokking van de liefde: Eenzaamheid en erotiek bij mystieke vrouwen*. Aalsmeer: Dabar / Luyten, 1994.
- . “De verlokking van de liefde: De geestelijke ontwikkeling van Etty Hillesum.” *Streven* 61 (April 1994): 291-303.
- Stein, Leon. “An Interrupted Life: The Diaries of Etty Hillesum, 1941-1943.” In *Holocaust Literature*. Edited by John K. Roth. Pasadena, CA: Salem Press, 2008, 259-263.
- Stelling, Marleen. “‘Jij lieve, grote, goede’: Etty Hillesum bereidt zich voor op haar afscheid van Julius Spier.” In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 111-119.
- Stouten, Johanna. *Dagboeken van Etty Hillesum 1941-1942: Bestaat er een verband tussen het razendsnelle ontwikkelingsproces van Etty Hillesum en het ritme van haar schrijven?* Thesis, Universit  Paris IV, Sorbonne, 1996-1997.
- Stewart, Dolores. “Etty Hillesum-C n Lae 1943.” *Comhar* 64, no. 5 (2004): 11.
- Strien, Ans van. “Ik zag publicatie als familieplicht.” *NCRV-gids* no. 18 (2014): 54.
- Swart, Loet. “Ik bloei van binnen met de dood tot bloem.” In: *Men zou een pleister op vele wonden willen zijn: Reacties op de dagboeken en brieven van Etty Hillesum*. Edited by J.G. Gaarlandt. Amsterdam: Balans, 1989, 133-145.
- . “Etty Hillesum e la tradizione mistica.” In: *L’esperienza dell’Altro: Studi su Etty Hillesum*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant’Oreste: Apeiron Editori, 1990, 169-184.
- . “Een verzamelplaats voor het lijden van de mensheid.” In: *Tot op de bodem van het niets: Mystiek in een tijd van oorlog en crisis: 1920-1970*. Edited by Hein Blommestijn. Kampen / Averbode: Kok / Altiora, 1991, 26-41.
- Swart, Loet, & Hein Blommestijn. *Teksten en thema’s uit de mystiek 5: Etty Hillesum*. Nijmegen: Titus Brandsma Instituut, 1983.
- Taylor, Dennis. “Examined Lives.” *Boston College Magazine* 52 (Winter 1993): 32-40.

- . “The Need for a Religious Literary Criticism.” *Religion and the Arts* 1 (1996): 124-150.
- Terstriep, Dominik. *Etty Hillesum: Liv – tankar – tolkning*. Skellefteå: Artos, 2019.
- Terzi, Maria Grazia, Stefana Terzi & Silvia Treves (eds.). *Il pensiero di un'estrema compassione: Atti degli incontri di Torino su Etty Hillesum XII maggio 2000*. Torino: Associazione Culturale Nautilus, 2000.
- Thompson, Margie. “Stones of Norwich, Ashes of Auschwitz: Julian of Norwich and Etty Hillesum Finding Wisdom by Praying Life Experience.” In: *Not Etched in Stone: Essays on Ritual Memory, Soul, and Society*. Edited by Marie A. Conn & Therese McGuire. Lanham, MD: University Press of America, 2007, 43-60.
- Thooft, Lisette. “Etty Hillesum als voorloopster van de Nieuwe Spiritualiteit: ‘Beluisteren, wat er opstijgt uit je zelf.’” In: *Etty Hillesum in discours* (Etty Hillesum Studies, 3). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Gent: Academia Press, 2011, 61-68.
- . “Word wie je bent: Etty Hillesum: voorloopster van de Nieuwe Spiritualiteit”. *VolZin* 10, nr. 9 (2011): 10-13.
- Thurston, Ann. “Hope in Hell: The Diaries and Letters of Etty Hillesum.” *Doctrine and Life*. 54, no. 3 (2004): 5-20.
- Todorov, Tzvetan. *Di fronte all'estrema: Quale etica per il secolo dei gulag e dei campi di sterminio?* Milano: Garzanti, 1992.
- . *Face à l'extreme*. Paris: Seuil, 1994.
- . *Facing the Extreme: Moral Life in the Concentration Camps*. New York: Henry Holt, 1996.
- Tol, Gé & Manja Pach. *Het Etty Hillesum Centrum en Manja Pach*. Deventer: Etty Hillesum Centrum, 1999.
- Tomè, Simona. *Etty Hillesum testimone di Dio nell'inferno nazista*. Thesis, Università degli studi di Padova, 2000.
- Tommasi, Wanda. *Simone Weil: Esperienza religiosa, esperienza femminile*. Napoli: Liguori, 1997.
- . *Etty Hillesum: L'intelligenza del cuore*. Padova: Edizioni Messaggero, 2002.
- . “Etty Hillesum Mistica?” In: *Etty Hillesum, Diario 1941-1943: Un mondo 'altro' è possibile*. Edited by Maria Pia Mazziotti & Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2002, 41-43.
- . “Il silenzio interiore in Etty Hillesum e in Simone Weil.” In: *La vita segrete delle parole*. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2007, 28.
- Tommasi, Wanda, & C. Ballester Meseguer. *Etty Hillesum: La inteligencia del corazón*. Madrid: Narcea, 2003.
- Unger, Biviana. *Ritratto letterario di Etty Hillesum*. Thesis, Università Ca'Foscari, Venezia, 2010/2011.
- Vacante, Franca Maria. “Lettere prima del Lager.” *L'Osservatore romano* (17 April 17 1991): 7.
- Van Den Drissche, “Thibault: Entre éthique et mystique: Quand Edith Stein et Etty Hillesum se rencontrent.” *Revue d'éthique et de théologie morale* 247 (2007): 65-91.

- Vandewalle, Ellen. "De invloed van André Suarès' Dostojewski in de dagboeken van Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 74-94.
- . "L'influenza del Dostoevskij di André Suarès sui diari di Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013, 128-148.
- Vertone, V. "Memorie di un'ottimista che fu condannata a morte." *Corriere della Sera* (22 January 1986): 13.
- Villela-Petit, Maria. "Résister au Mal: Simone Weil et Etty Hillesum." *Cahiers Simone Weil* 18 (1995): 343-356.
- . "Etty Hillesum ou l'itinéraire spirituel d'une jeune femme au milieu d'un désastre historique." *Transversalités, revue de l'Institut catholique de Paris* 117 (January-March 2011): 103.
- Villeneuve, Camille de. *Etty Hillesum: La paix dans l'enfer*. Paris: Points Sagesses, 2013.
- Vissel, Achsa. "De nagedachtenis van een verstoord leven." *Nieuw Israelietisch Weekblad* 149, no. 17 (2013-2014): 26-27.
- Vrielink, Herman & Dick van der Molen. *Louis Hillesum: Een portret*. Deventer: Etty Hillesum Centrum, 2006.
- Vrijland-Postma, F. Joke. "Tide – mijn tante Henny: Persoonlijke herinneringen aan Henny Tideman." In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 211-219.
- Wallner, Josef. "'Aber irgendwo in mir blüht der Jasmin': Lesungen im Musiktheater Linz brachten die Tagebücher der Jüdin Etty Hillesum ins Gespräch." *KirchenZeitung, Diözese Linz* nr. 11 (17. März 2016): 6-7
- Walters, Kerry. *The art of dying and living*. Maryknoll, NY: Orbis Books, 2011.
- Walton, Heather. "Sex in the War: An Aesthetics of Resistance in the Diaries of Etty Hillesum." *Theology & Sexuality: The Journal of the Institute for the Study of Christianity & Sexuality* 12, no. 1 (2005): 51-61.
- Walvis, Jaap. "Etty Hillesum hield een dagboek bij om later een roman te schrijven: In gesprek met Swiep van Wermeskerken." *Het Oog in 't Zeil* 1, no. 4 (1984): 2-6.
- Walvis, Jaap, & Almar Tjepkema. "Het verstoorde leven." NOS, 1984. [Documentary]
- Weinstein, Bernard. "Etty Hillesum's An Interrupted Life: Searching for the Human." In: *The Netherlands and Nazi Genocide: Papers of the 21st Annual Scholars' Conference*. Edited by G. Jan Colijn & Marcia S. Littell. Lewiston, NY: Edwin Mellen Press, 1992, 155-166.
- Wel, Anna van der. "Eenzaamheid en één-zijn: Het werk van Etty Hillesum bekeken vanuit een spiritueel-psychologisch perspectief." *InZicht* 10, no. 1 (February 2008): 28-31.
- Whitehead, Anne. "A Still, Small Voice: Letter-Writing, Testimony and the Project of Address in Etty Hillesum's Letters from Westerbork." *Cultural Values* 5, no. 1 (2001): 79-96.
- Wiersma, Jurjen. "Etty Hillesum en Dietrich Bonhoeffer: Er zijn met en er zijn voor anderen." In: *Etty Hillesum in perspectief* (Etty Hillesum Studies, 4). Edited by Klaas

- A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Gent: Academia Press, 2012, 5-14.
- . “Het ijs van de ziel klieven: Over Etty Hillesum en Dorothee Sölle.” In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 85-96.
- . “‘... merken, dat het leven werkelijk eenvoudig is’: Etty Hillesum en Walter Rathenau.” In: *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014, 141-149.
- . ‘Men zou de kroniek moeten schrijven van Westerbork.’ In: *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 37-49.
- . “Studente Hillesum en professor Bonger: De democratie zal overwinnen.” In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 41-49
- . “Chipping away the ice that surrounds the soul: Etty Hillesum and Dorothee Sölle.” In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 221-232.
- . “Tzvetan Todorov over Etty Hillesums verzet: Opstanding, ethisch maar niet politiek? .” In: *Etty Hillesum en het pad naar zelfverwerkelijking* (Etty Hillesum Studies, 9). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2017, 127-140.
- . “One ought to write a chronicle of Westerbork.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 143-156.
- . “‘To realize that life is truly simple’: Etty Hillesum and Walther Rathenau.” In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 245-255.
- . “Etty Hillesums humanisme: Ethische, filosofische en theologische overwegingen.” In: *Etty Hillesum en de contouren van haar tijd* (Etty Hillesum Studies, 10). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Oud-Turnhout / 's-Hertogenbosch: Gompel & Svacina, 2018, 249-261.
- . “Etty Hillesum’s Humanism: Ethical, Philosophical and Theological Comments.” In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum’s Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 383-398.
- Wiersma, Jurjen, Klaas A. D. Smelik, Gerrit Van Oord, Meins G.S. Coetsier, Denise de Costa, Janny van der Molen & Jurjen Wiersma (eds.). *Etty Hillesum in relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Gent: Academia Press, 2013 .
- . *Etty Hillesum 1914-2014* (Etty Hillesum Studies, 6). Antwerpen & Apeldoorn: Garant, 2014.

- Wiersma, Jurjen, Klaas A.D. Smelik, Marja Clement, Meins G.S. Coetsier, Janny van der Molen, & Gerrit Van Oord, *Etty Hillesum weer thuis in Middelburg* (Etty Hillesum Studies, 7). Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2015, 37-49.
- Wind, Peter de. "Gelatenheid volgens Meister Eckhart en Etty Hillesum." In: *Etty Hillesum in weerwil van het Joodse vraagstuk* (Etty Hillesum Studies, 8). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2016, 121-138.
- Wolfswinkel, Rolf & Dick van Last Galen. *Anne Frank and After: Dutch Holocaust Literature in Historical Perspective*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 1996.
- Woodcock, John. "The Therapeutic Journals of Joanna Field and Etty Hillesum." *A/B: Auto/Biography Studies* 5, no. 1 (1989): 15-25.
- Woodhouse, Patrick. *Etty Hillesum: A Life Transformed*. London & New York: Continuum, 2009.
- . *Credo in Dio e negli uomini: Storia di Etty Hillesum*. Torino: Lindau, 2010.
- . "The roots of the chaos and the process of change in Etty Hillesum." In: *Spirituality in the Writings of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, November 2008* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 11). Edited by Klaas A.D. Smelik, Ria van den Brandt & Meins G.S. Coetsier. Leiden/Boston, MA: Brill, 2010, 31-42.
- . *Etty Hillesum: uma vida transformada*. Prior Velho: Paulinas, 2011.
- . "The influence of the work of Rainer Maria Rilke on the mind and heart of Etty Hillesum." In: *The Ethics and Religious Philosophy of Etty Hillesum: Proceedings of the Etty Hillesum Conference at Ghent University, January 2014* (Supplements to The Journal of Jewish Thought and Philosophy, 28). Edited by Klaas A.D. Smelik, Meins G.S. Coetsier & Jurjen Wiersma. Leiden / Boston, MA: Brill, 2017, 285-298.
- . "Etty Hillesum's Struggle to See Clearly: A Story of Two Worlds." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 399-408.
- Woolfson, Tony. "Dear God, There Is So Much To Do: Etty, The Letters and Diaries of Etty Hillesum." *Jung Journal: Culture and Psyche* 2, no. 2 (2008): 89-101.
- Wunderlich, Hannah. "Und damit muss ich nun versuchen, fertig zu werden... Eine psychologische Studie zu Etty Hillesums Bewältigung der nationalsozialistischen Verfolgung." In: *Etty Hillesum in Relatie* (Etty Hillesum Studies, 5). Edited by Klaas A.D. Smelik, et al. Gent: Academia Press, 2013, 43-84.
- Yankova-Brust, Genka. *Die Opfer schreiben: Tagebücher aus der Holocaustzeit*. Studienarbeit, Philipps-Universität Marburg, 2009.
- Yokohata, Yukiko. "Het beeld van Etty Hillesum in Japan." In: *Etty Hillesum in Context* (Etty Hillesum Studies, 2). Edited by Ria van den Brandt & Klaas A.D. Smelik. Assen: Van Gorcum, 2007, 95-115.
- . "La popolarità di Etty Hillesum in Giappone." In: *Etty Hillesum: Studi sulla vita e l'opera*. Edited by Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2013, 168-183.
- . "Perceptions of Etty Hillesum in Japan." In: *Reading Etty Hillesum in Context*. Edited by Klaas A.D. Smelik, Gerrit Van Oord & Jurjen Wiersma. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2018, 395-417.

- Ypma, Sytze. *Voorbij het verstoorde leven: Een zelfpsychologisch lezing van het zelfbeeld en godsbeeld van de ik-persoon uit 'Etty: De nagelaten geschriften van Etty Hillesum, 1941-1943.'* Thesis, Groningen University, 1990.
- Zamboni, Chiara. "Etty Hillesum: Quel che resta della vita." *Via Dogana* no. 48 (2000): 11-12.
- . "L'efficacia di saper dire quel che accade." In: *Etty Hillesum, Diario 1941-1943: Un mondo 'altro' è possibile*. Edited by Maria Pia Mazziotti & Gerrit Van Oord. Sant'Oreste: Apeiron Editori, 2002, 41-43.
- Zanardi, Lucrezia. "Present Traces of a Past Existence: Through the Lens of Photography." In: Klaas A.D. Smelik (ed.), *The Lasting Significance of Etty Hillesum's Writings: Proceedings of the Third International Etty Hillesum Conference at Middelburg, September 2018*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2019, 409-419.
- Zee, Nanda van der. *De Trein*. Soesterberg: Uitgeverij Aspekt, 2003.
- Ziegler, Sandra. *Gedächtnis und Identität der KZ-Erfahrung: Niederländische und deutsche Augenzeugenberichten des Holocaust*. Würzburg: Köningshausen & Neumann, 2006, 215-275.